1275 WEEKBLAD. — 25e JAARG. — 48 BLZ. — 20 SEPTEMBER 1962.
BELGIË : 10 FRANK. — NEDERLAND : ABONNEES : 65 CENT.

ROBBEDOES

TIMOER KOMT TERUG IN :

Guust FLATER door Franquin en Jidéhem

OVERUREN

BESTE ROBBEDOES

brieven van lezers

Rolls Royce

Kan Starter niet eens over de Rolls Royce schrijven en over Amerikaanse cars? Guust is prachtig. Hij maakt me iedere week aan het lachen. De (mooie ? ?) verhalen van Oom Wim worden iedere week gekker. Het is te hopen dat Franquin en Jidéhem het uitgesteld verhaal kunnen voortzetten.

Paul Calpaert.

Goed, maar...

Robbedoes is een goed blad, maar er staan een paar slechte verhalen in. Neem nu « De Gestolen Klok ». Dat is slecht getekend en het verhaal zelf heeft bovendien niets te betekenen. En dan de « Micro-bibliotheek ». Deze hoeft er niet uit, als de verhalen een beetje beter worden, want zoals het op het ogenblik is, is het bar. Sommige zijn goed, zoals die van Wim Dannau. De « Eugenius » van september '61 was goed, maar die van de laatste keer was slecht, tenminste, niet beter dan vele anderen.

En dan nog : kan Buck Danny niet uitgebreid worden tot twee bladzijden? Dan is die bladzijde beter besteed dan aan de « Gestolen Klok » (1268). Er was beloofd dat we een vliegtuigrubriek zouden krijgen. Maar wanneer komt die nou eens? Verder heb ik niets dan lof voor Robbedoes. Vooral voor Roba, die een van de beste tekenaars is, evenals Franquin en Jidéhem. Verder zou ik nog graag willen corresponderen met een jongen uit België. Ik ben 14 jaar.

Ernst Evenblij,
Vijverhof 18 A, Voorburg (Z. H.).

Reportages

Uw blad vind ik goed, alhoewel Buck Danny toch een paar punten minder waard is dan vroeger. Ik vind dat het verhaal « Operatie Mercury » veel te lang gerekt wordt. Met andere woorden, het is te traag.

En wanneer komt « QRM op Bretzelburg » nu terug? Ik begin het stuk verhaal al helemaal te vergeten. Guust is goed, maar de micro-bibliotheek is zeer slecht. De macro-bibliotheek is integendeel goed.

Moeten bij reportages noodzakelijk foto's zijn of mogen het foto's zijn uit een boekje dat je in dit land hebt gekocht? U weet wel, van die boekjes waar foto's in staan van het land of het stadje dat je bezoekt.

Walter Van Santvliet.

Het moeten foto's zijn die je zelf gemaakt hebt.

Ruimtevaart

Het heeft geen zin om in deze brief te gaan reclameren over wat goed is of niet goed. Er komt toch altijd weer hetzelfde antwoord uit, nl. dat het goed is.

Maar ik wilde vragen of u het volgende verzoekje kunt opnemen. Ik zou iedereen die enig documentatiemateriaal heeft over de ruimtevaart, willen vragen dat naar mij op te zenden. Op mijn beurt zou ik hen kunnen helpen.

Hans Engelsma,
Bestevaerstraat 131, Amsterdam.

Referendum

Een van de grootste twistpunten in uw weekblad is geloof ik wel de micro-bibliotheek. Nu wilde ik graag weten waarom deze rubriek niet in het referendum in Robbedoes 1245 is opgenomen. Dat deze rubriek door verschillende tekenaars wordt verzorgd, vind ik geen geldig excuus.

Kritiek leveren op uw weekblad vind ik vrij onnodig, omdat iedere kritiek bijna altijd een eigen smaak vertegenwoordigt. U kunt die brieven dus beter uit uw rubriek weglaten. Ik hoop dat u deze brief zult publiceren.

Remco van Loon.

Over een paar weken brengen we opnieuw een referendum.

Salmiakoplossing

Dat uw blad fenomenaal is, hoeft niet gezegd te worden, alhoewel de micro-verhalen niet meer zo boeiend zijn als vroeger. Natuurlijk, jonge tekenaars moeten ook hun kans krijgen. Maar dit wil dan toch niet zeggen dat u geen geschreven verhalen meer moet publiceren zoals in het begin. Ik vond die de moeite waard, daar waren tenminste geen flauwe verhalen bij zoals dit bij de micro-boekjes wel het geval is. Maar nu terzake. Hetgeen ik in feite wilde vragen, is wat F. Vanvelsem bedoelt met die salmiakoplossing. Is die oplossing een mengsel van kool en mandaandioxyde en in welke verhouding? Ik heb die proef van Leclanché gedaan, maar die is mislukt. In een woordenboek vond ik voor salmiak : ammoniumchloride. Omdat kool en ammoniumchloride allebei stikstofverbindingen zijn, dacht ik dat hij met salmiakoplossing wel kool + bruinsteen bedoeld kon hebben, maar nu ja, de proef is mislukt en nu vraag ik u of u mij antwoord wilt geven.

Ivan de Bock,
Dorp 51, Berlare.

Wij kunnen je geen antwoord geven omdat het voor ons even moeilijk is als voor jou om de bedoeling van F. Vanvolsem te raden. Maar misschien leest de briefschrijver dit en schrijft hij je een briefje.

Verkeer

Onlangs las ik in uw jeugdblad dat een van uw lezers vroeg of het niet mogelijk was artikelen over het verkeer te laten verschijnen.

Het is met dit doel dat ik mij tot u richt. Momenteel verblijf ik in de Rijkswachtschool om er mijn opleiding te krijgen als Rijkswachter en ik maak een studie over het verkeer op de weg. Daarom richt ik mij tot u en vraag of u mij hierover geen documentatie kunt bezorgen.

Rwr. Cav. Jean De Bast.

Als wij iets over het verkeer willen weten, richten wij ons tot de verkeerspolitie. Het lijkt ons dat dit voor u ook de beste oplossing is, als u in de archieven van de Rijkswachtschool niet voldoende gegevens kunt vinden.

Miniatuurnozems

Ik heb weer eens naar de pen gegrepen om u enkele dingen te schrijven die mij van het hart moeten.

Ik zal maar met mijn kritiek beginnen. Het verhaal « Een straalbuis voor Veronica » is een zeer slecht voorbeeld voor de jeugd die dit blad leest ! In Nr. 1269 rijden jongetjes van misschien 13, 14 jaar op een motor (bromfiets) ! ! Zijn die ventjes misschien piepjonge miniatuurnozems? Ik hoop dat de « Gestolen Klok » en « Buck Danny » plaats maken voor verhalen als Guust, De Sliert, Bollie en Billie, Lucky Luke. In Nr. 1269 staan 3 (drie) bladzijden autorubriek ! Robbedoes, u moet er rekening mee houden dat het blad ook gelezen wordt door *meisjes !* Wij hebben liever : ballet, muziek of kunstrubriek. B. B. B. (Baby Ben Bosch) zou beter taallessen kunnen volgen. Hij heeft ze hard nodig. Geert Kelfkens is de grootste kaffer van de wereld (1269). Hendrik Abrahams zit zeker nog in zijn kinderstoel? Hij spreekt zichzelf tegen in zijn epistel (1269). Ik citeer : « Geachte Robbedoes, hoe fijn het blad is, zal ik maar niet zeggen. Robbedoes is nu een fijn dik blad geworden ». Stel je voor, net als-

of hij over een babv spreekt die wat verdikt is. *(Hendrik vindt Robbedoes een fijn blad en hij vindt het fijn dat het met 8 bladzijden is uitgebreid. Hij zegt dit in jongensachtig maar volkomen normaal Nederlands, Herlinde. Red.)*

Ik hou er mee op, Robbie, in de hoop dat Franquin gauw geneest. Verder doe ik de hartelijke groeten aan Maggy Breesch en Marieke Offringa. Nu het verhaal « De Sliert » is afgelopen verander ik mijn schuilnaam van Grenadine in

Lulu Belle.

P. S. — Op 15 mei heb ik een zusje, Adinda, gekregen. *(Onze hartelijke gelukwensen ! Red.)*

Veronica : saai

Dit is mijn eerste briefje en ik begin maar met te zeggen dat Guust op zijn hoogtepunt is. In Jerry Spring lijken alle gezichten op elkaar. Ik heb dikwijls moeite Jerry Spring en Wissler uit elkaar te houden. De « Man met de Gouden Handen » kan er me door. De natuurtekeningen van Hausman zijn prachtig en geweldig interessant. « Erik en Bezaam » is nogal goed. Guus Slim is geweldig, « Een Straalbuis voor Veronica » is saai. « De Gestolen Klok » is flauw, een verhaal waar niets in zit. Sandy is machtig en de verhalen van Oom Wim zijn geweldig. Robbedoes, laat u niet van uw stuk brengen door enkele losbollen. Oom Wim *moet blijven.* Een pluimpje voor de tekenaar van de ongeëvenaard spannende Buck Danny. Het macro-verhaal is zeer goed en de micro-bibliotheek mag voor mijn part blijven. Men heeft getracht me over te halen een ander blad te kopen. Ik heb het gedaan en ik heb geconstateerd dat Robbedoes stukken beter is en ik heb er spijt van dat ik mijn geld aan dat andere blad heb besteed.

Guido Lippens.

Corresponderen

Betty Cornelis, Arkenvest 28, Halle, zou graag corresponderen met een jongen of meisje van 14-16 jaar. Liefst uit de Limburgse Kempen of uit Nederland.

Betty Cornelis (13 jaar).

De reportage die je bij dit briefje opstuurde, maakt een goede kans, Betty.

Skelter

Daar wij van plan zijn zelf een skelter te bouwen, wilden wij u vragen of u ons niet kunt helpen aan de bouwtekening. Wij hebben tot nu toe gereden in skelters van een stichting in Oldenzaal. Maar dit is heel duur en daarom willen we er nu zelf een maken. We zouden graag een tekening hebben, omdat we later hebben gehoord dat je je aan bepaalde maten moet houden.

E. Geefhuizen en H. Eggert.

Schrijf eens naar de Jeugd Automobiel Club (J. A. C.), postbus 525, Den Haag.

Ruilen

Nu ik ineens ben overgegaan op het verzamelen van speldjes, wil ik je een verzoekje doen om in Robbedoes een ruilrubriek te plaatsen. Ik heb nl. 80 micro-boekjes die ik voor speldjes zou willen ruilen. Wel zou het gewenst zijn dat wie op dit ruilbericht ingaat, erbij vermeldt hoeveel microboekjes ik voor een speldje moet geven. Om niet te doen als velen, schrijf ik maar niet hoe Robbedoes is, want die is immers « steengoed ».

L. van Nieuwaal,
Bernhardstr. 16, Numansdorp, Z. H.,
Nederland.

Roddel

W. Kisman schrijft in zijn brief in Nr. 1269 dat « er de laatste tijd weer aardig geroddeld wordt », en dat de rubriek « Brieven van lezers » beter « brieven van oude wijven » zou kunnen heten. Hij snapt blijkbaar niet, dat hij in zijn brief nog erger roddelt. De verhalen van Oom Wim vind ik goed. Starter kan best eens (b.v. eens per maand) over vliegtuigen i.p.v. auto's praten. De kritiek van de heer O. Tillema vind ik ongegrond en idioot. Er hoeft voor mij geen teenagerrubriek te komen, er zijn al genoeg blaadjes over teenagermuziek.

René Klaasse.

Vliegmachines

Een jaar of 8, 9 geleden stond er in Robbedoes een advertentie over vliegmachines die met de hand werden opgelaten. Zoudt u zo goed willen zijn te informeren of deze vliegtuigen nog verkrijgbaar zijn ?

J. Van Oosterwijck.

Nee, zo goed zijn we niet. We zouden tientallen Robbedoezen moeten doorbladeren om de advertentie terug te vinden (want wie zegt dat het niet 12 jaar geleden is ?) en dan moeten we een briefje schrijven naar de betreffende firma. Als die firma ons antwoordt, moeten we de brief weer naar jou doorsturen. Dan is het toch veel eenvoudiger dat je zelf de nodige inlichtingen neemt ? !

DE WERELD IN EEN WEEK

Maandag

« Bruce », een fox-terrier uit Pieter-Maritzburg (Zuid-Afrika) is door het overlijden van zijn vrouwtje behoorlijk rijk geworden. In het testament van de dierenminnende dame werd hem een legaat van 1000 pond toegekend.

Dinsdag

Een enquête bij de leerlingen van een van de Londense avondscholen heeft uitgewezen dat 9 van de 10 leerlingen de cursussen volgen om hun kinderen bij hun huiswerk te kunnen helpen.

Woensdag

Nederland is een van de dichtst bevolkte landen ter wereld. Op een vierkante kilometer wonen gemiddeld 292 mensen. Het eiland Formosa doet voor ons echter niet veel onder met een bevolkingsdichtheid van 285.

Donderdag

De Italiaanse senaat heeft een wetsvoorstel aangenomen waarin het verboden wordt reclame te maken voor rookartikelen. Overtredingen zullen gestraft worden met boeten die kunnen oplopen tot een miljoen lires.

Vrijdag

Radio Moskou heeft de geschiedenis verteld van een Russische grijsaard die met zijn blote handen twee wolven heeft gedood. Hij werd in het Oeralgebergte door de dieren aangevallen, maar hij sloeg de ene met zijn vuist bewusteloos en trapte hem daarna dood, terwijl hij de andere, die hem van achteren aanviel, wurgde.

Zaterdag

Edouard Delannoy, die na een werkzaam leven van 52 jaar in een fietskettingenfabriek van een welverdiend pensioen gaat genieten, heeft in zijn loopbaan 24 miljoen fietskettingen door zijn handen laten gaan.

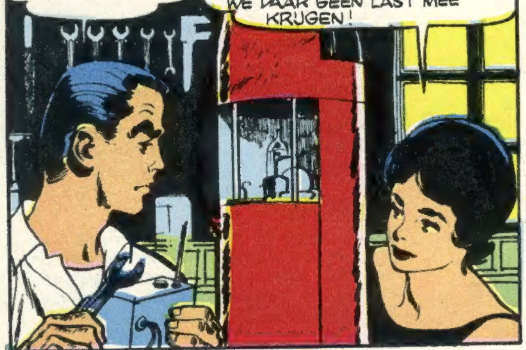
Zondag

Een Duitse rechter heeft een roekeloze automobilist een originele straf opgelegd : de man moet een of twee dagen in een ziekenhuis doorbrengen en de verpleegster helpen de slachtoffers van verkeersongelukken te verplegen.

MICHEL & DICK

PIROTON & JADOUL

een STRAALBUIS

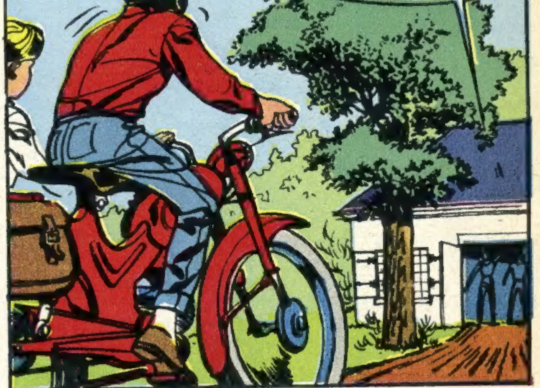

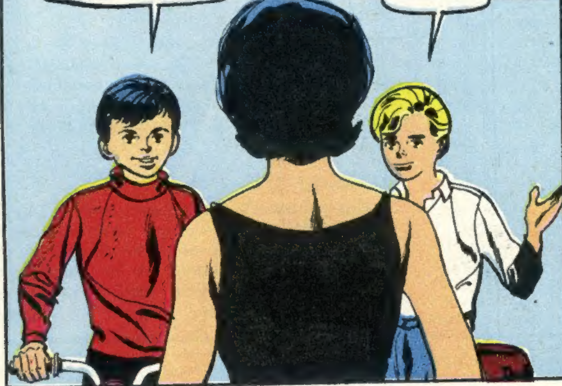

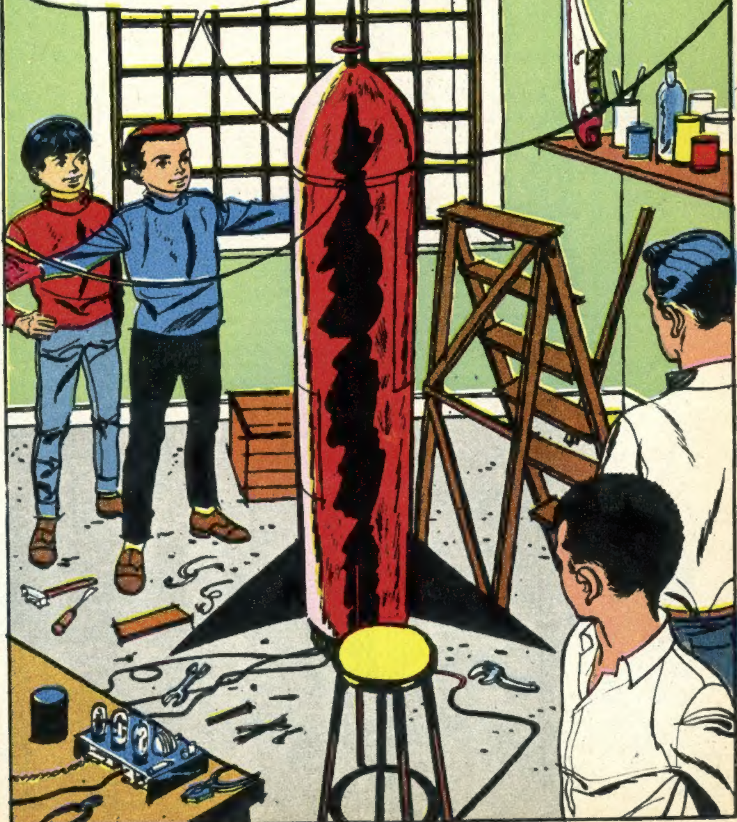

voor VERONICA

Claude Verneuil en haar vrienden zijn druk in de weer met het monteren van de raket...

Wordt vervolgd

De tovenaar van de wilde volksstam schijnt bijzonder gesteld te zijn op Bestevaar.

Ouwe Niek

WELDRA WORDT HET MEESTERWERK VAN DE TOVENAAR RAGOERAGOE INGEWIJD, WAT DE AANLEIDING WORDT TOT EEN KLEURRIJKE PLECHTIGHEID.

TOEISTONZINBRIN
TOEIST
TOEIST
TOEIST
TAM TAM TAM TAM
BAM BAM
IK VRAAG ME AF WAT DAT MALLE GEHUPPEL VOOR ZIN HEEFT!
STIL! DAT ZUL JE WEL MERKEN!

33A

In handen van de MOEDELOZEN

door REMACLE

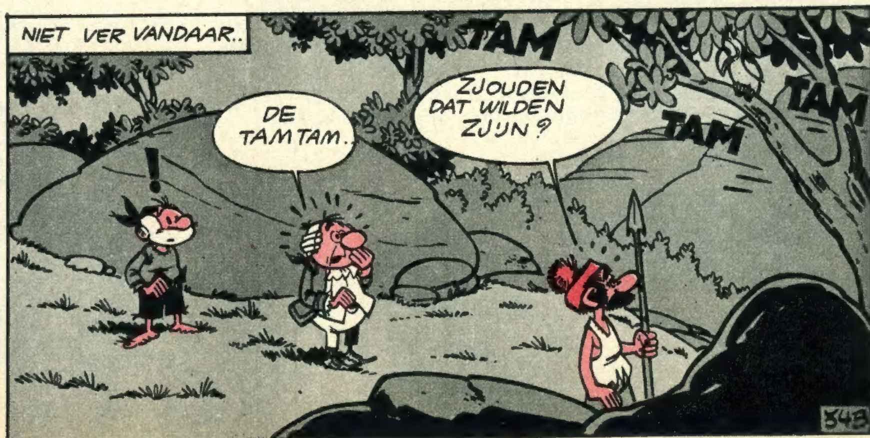

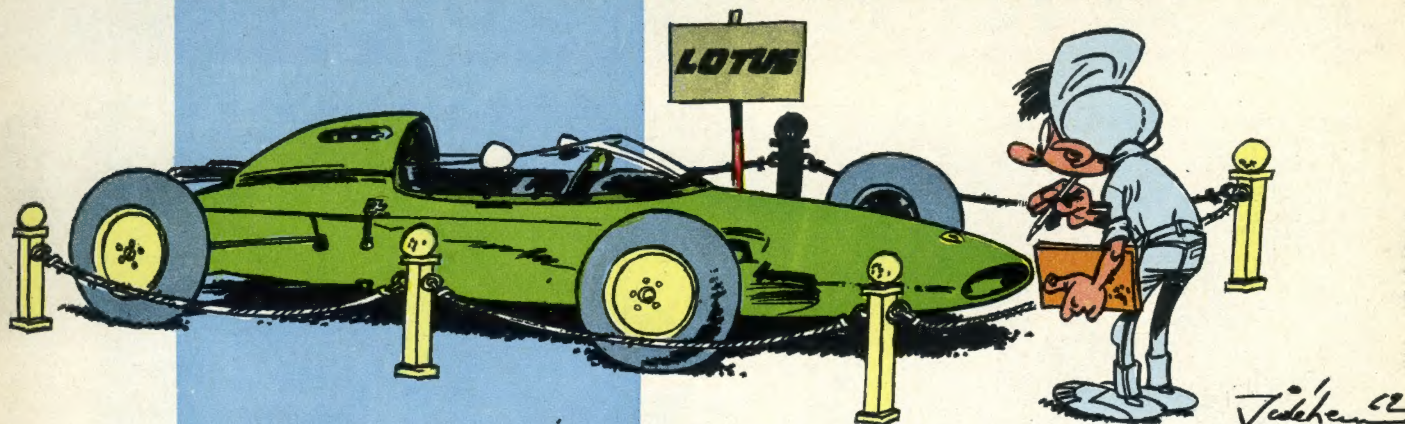

Wordt vervolgd

LESSEN UIT EEN OMWENTELING

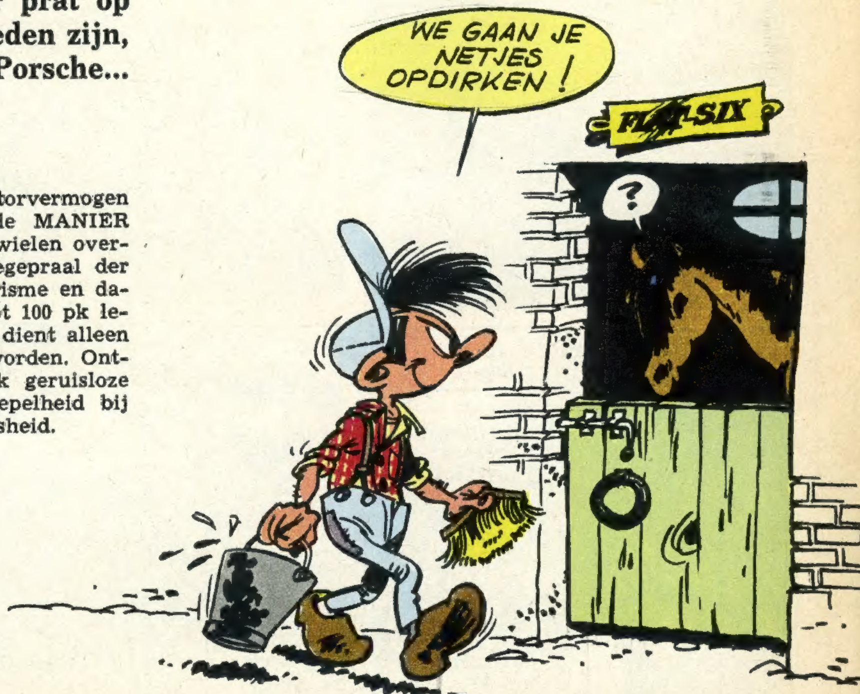

- ZOEKEN NAAR ONNODIG VERMOGEN
- MOTOR AANZIENLIJK NAAR HET MIDDEN
- SOEPELE VERING MET NIEUWE CONSTRUCTIE
- HOOFDKOPPEL DOMINEERT

PROFIEL 1970?

Hoe vaak hebben we het hier niet gehad over die « nouvelle vague » van de dure wagens? Maar zal de racetechniek eens te meer een overwegende invloed oefenen op de toeristenwagen van de toekomst? Volgens mij wel... En als deze voorspelling uitkomt, dan kunnen Charles en John Cooper er prat op gaan dat ze historische persoonlijkheden zijn, in gelijke mate als Ferdinand Porsche...

Laten we de paardjes die we hebben oppoetsen

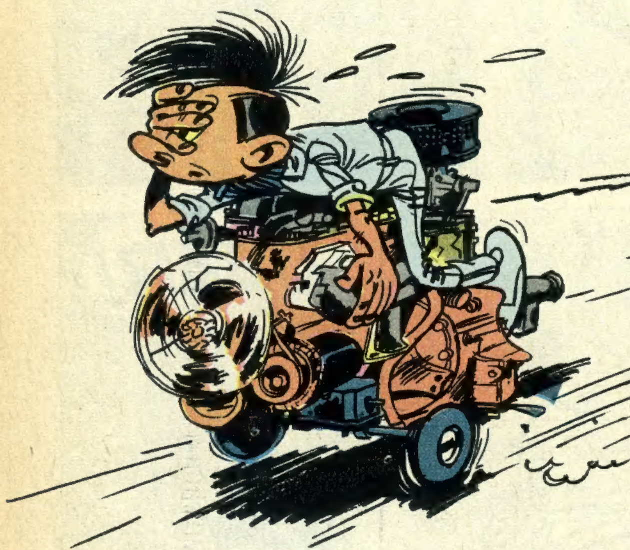
De racewagenbouwers die enkel naar motorvermogen streefden hebben hun vergissing ingezien : de MANIER waarop het vermogen wordt gebruikt en op de wielen overgebracht is heel wat gewichtiger (getuige de zegepraal der Coopers en Lotussen). Ten behoeve van autotourisme en dagelijks werk is een 1500 of 1800 motor, die 75 tot 100 pk levert, zeker voldoende. En die hebben we al. Nu dient alleen nog de werking van die motoren verbeterd te worden. Ontworpen als flat four of flat six, een werkelijk geruisloze luchtkoeling, krukas 5- of 7-maal gelagerd, soepelheid bij lage toerentallen, brandstofbesparing, geruisloosheid.

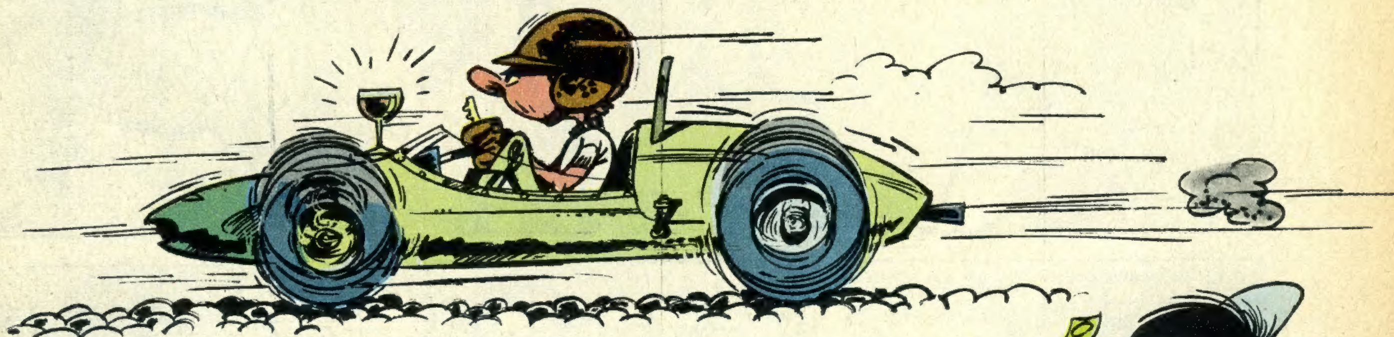

Gaan we op de motor zitten ?

Toeristenwagens met motor achter bieden tal van voordelen : groepering van het mechanisme (zoals bij een wagen met voorwielaandrijving), afschaffing van de transmissieas, goede adhesie van de aangedreven wielen. Maar er zijn ook schaduwzijden : de wegligging komt vaak in het gedrang door die overhangende massa. Daar het reservewiel en de benzinetank naar achter verbannen zijn, blijft er bespottelijk weinig plaats over voor de bagage. Vele technici voorspellen dat de motor meer naar het midden zal verhuizen, naar het voorbeeld van racewagens als Cooper, Lotus, Porsche en de nieuwe Ferrari. Dat stelt natuurlijk meteen een ernstig carrosserieprobleem voor een wagen met 4 of 6 zitplaatsen... De passagiers op de achterbank zouden BOVENOP de motor komen te zitten. Alleen liggende motoren kunnen een oplossing brengen. Maar wat een winst aan stabiliteit en veiligheid ! En bovendien vinden we dan weer een behoorlijk plaatsje voor onze koffers.

Een oud dilemna eindelijk opgelost : de vering

In de autotechniek is de vooruitgang juist op het gebied van de ophanging het langzaamst. Maar al te dikwijls stelt een oerklassieke constructie ons nog voor de keus : « comfort en onveiligheid » of « wegligging en stroefheid ». Nu zul je me tegenwerpen : « En de oliepneumatische Citroën dan ? » Inderdaad, en ofschoon deze constructie andere fabrikanten nog nooit gelukt is (de Amerikanen hebben hier een smadelijke nederlaag geleden), zal ze stellig in de komende jaren steeds algemener worden. Maar volgens mij heeft de ophanging met veren haar laatste woord nog niet gesproken. Ook hier weer wijst de racesport ons de weg : de zeer speciale bouw van de Engelse raceophanging met wijkende welstand heeft bewezen dat een goede wieladhesie gepaard kan gaan en ook moet gaan met een prettige soepelheid. De stijve achterbrug (onafgeveerde massa) moet natuurlijk naar de zolder verbannen worden. Tegelijkertijd zal de ontwikkeling van het gebruik der lichte, gegoten legeringen (bijvoorbeeld voor de wielen) het niet afgeveerde gewicht, die aartsvijand van comfort en goede wegligging, nog verminderen.

Veel geld om de lucht te verplaatsen

Met enkele uitzonderingen zijn onze carrosserieën nog aanfluitingen van de stroomlijn (en van onze portefeuille !). Wat een vermogen en een benzine gaat er verloren om de weerstand van de lucht te overwinnen... Het schema van een liggende motor in het midden zal onze stijlkunstenaars de kans geven om heel lage carrosserieën met vloeiende lijn te ontwerpen, die uiterst geschikt zijn om de lucht te doorklieven. Op het ogenblik al bestuderen de Italiaanse carrosseriebouwers in hun geheime ateliers wereldschokkende koetswerken die op deze gegevens steunen... We spreken elkaar nader over tien jaar, als Zwendel grijs haar heeft.

STARTER

SANDY

Door Willy Lambil.

SLUIKHANDEL IN DE BUSH

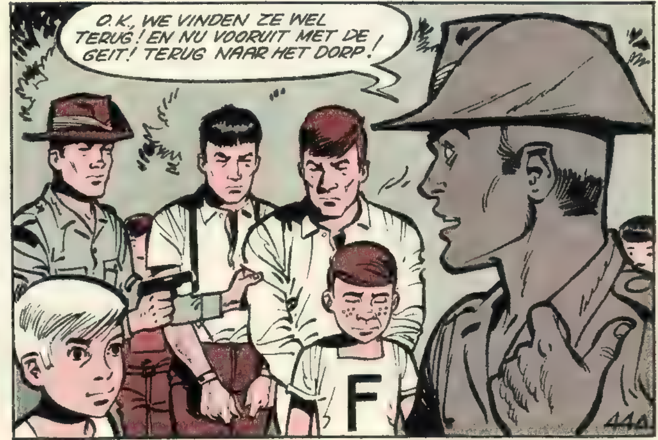
Dave Tucker, Franks vader, is uit het drankstokersnest gevlucht en wil Sandy en Marco een gemene loer draaien..

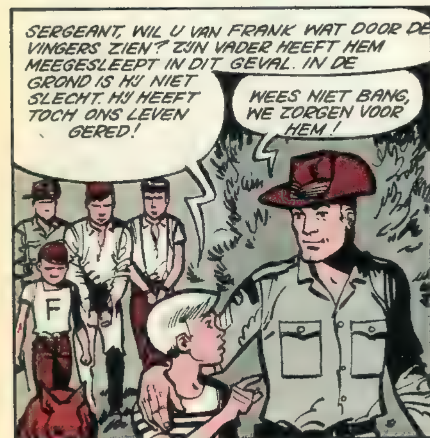

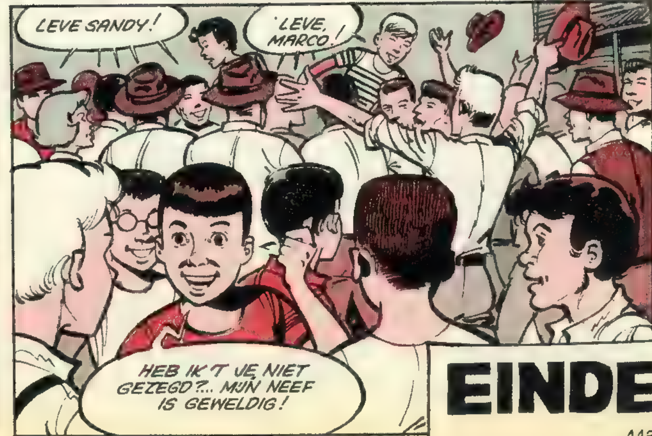

BEELDEN UIT DE WERELDGESCHIEDENIS

TIMOER IN: DE EED VAN HASTINGS

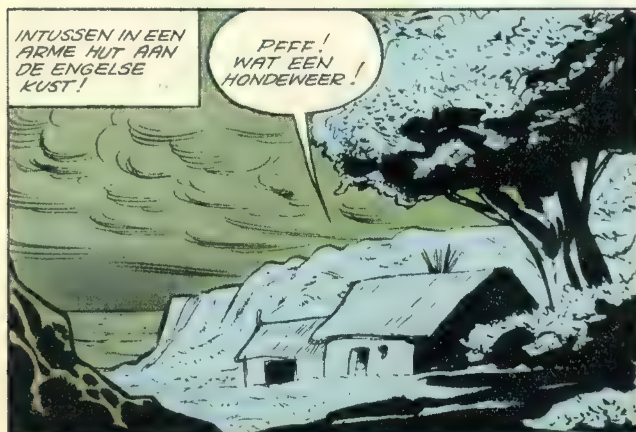

(1) PLACIDUS (LATIJN) BETEKENT: KALM, ONBEWOGEN.

Wordt vervolgd

VRAAG MAAR, SNUFFELTJE ANTWOORDT MEESTAL

Wordt guillotine een kopje kleiner gemaakt?

Wie heeft de valbijl uitgevonden? (Pierre Somers, Halle.) Hoe werkt de guillotine? Welke misdadigers zijn ermee terechtgesteld en waaraan hadden ze die straf verdiend (Noël Stevens, Bergen, België.)

Bij alle volkeren komen er perioden van onrust en revolutie voor, waarin een kleine groep naar de macht grijpt en zijn tegenstanders uitmoordt. Dat is het geval geweest in Frankrijk, tijdens de Revolutie die in 1789 uitbrak.

De Revolutionnairen konden met de bestaande middelen (het beulzwaard) hun vijanden niet snel genoeg om het leven brengen en zochten nu een instrument dat zulks sneller en tevens goedkoop kon doen. Dr. Joseph Ignace Guillotin (1738-1814), hoogleraar in de ontleedkunde aan de Parijse universiteit, ontwierp het werktuig dat zoveel onschuldigen zou onthoofden. Het is een groot, scherp, driehoekig mes, dat in twee groeven glijdt en neervalt als er aan een touw wordt getrokken.

Gelukkig werkt de guillotine tegenwoordig nog slechts voor het terechtstellen van moordenaars.

Tot mijn spijt kan ik niet alle misdadigers opnoemen die onder de guillotine geëindigd zijn en nog veel minder hun euveldaden opsommen.

Er zijn trouwens zoveel verkwikkender dingen te vertellen. Zou je het bijvoorbeeld niet interessanter vinden te horen hoe chirurgen een hart opereren zonder dat de zieke daarbij sterft? De mensheid is maar al te vaak tot de ergste boosheden in staat. Maar gelukkig blijven er nog genoeg hoogstaande mensen over die door hun prachtige daden en prestaties tegen al die laagheid opwegen.

Knutselwerk

Zoals we herhaaldelijk schreven, kunnen we onmogelijk antwoorden op al die vragen betreffende knutselwerk. Het spijt me voor Bernard Maes (laat hij niet treuren, er kan in geen geval een luidspreker op zijn toestel komen), voor Jan Duitschaever uit Gentbrugge, voor Steven Van Den Daele uit Vilvoorde en Tony Gilliams uit Deurne. — We hebben trouwens onlangs nog enkele inlichtingen verstrekt over het bouwen van een projectietoestel. — En tenslotte verwijzen we Maarten van Driel uit Gorkum en Henny Meeth uit Amsterdam naar ons antwoord in Robbedoes. De uitlegging van dit soort van werkjes is betrekkelijk eenvoudig.

Nog een opmerking voor Hans van der Linde uit Amersfoort, die zo graag een handboog zou willen bouwen. Zo'n boog is een te zwaar wapen om door de spierkracht van een mens te worden gespannen. Daarom wordt daarvoor een vertragingsinrichting of hefboom gebruikt. Dit werptuig is minstens zo gevaarlijk als een vuurwapen. We raden Hans dan ook af er een te maken, ongelukken zitten in een klein hoekje.

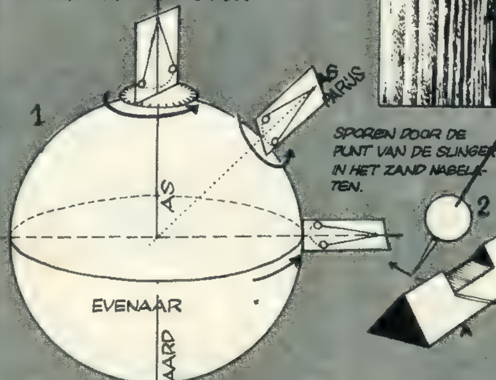

een antwoord aan
Louis Celis
(Hoboken)

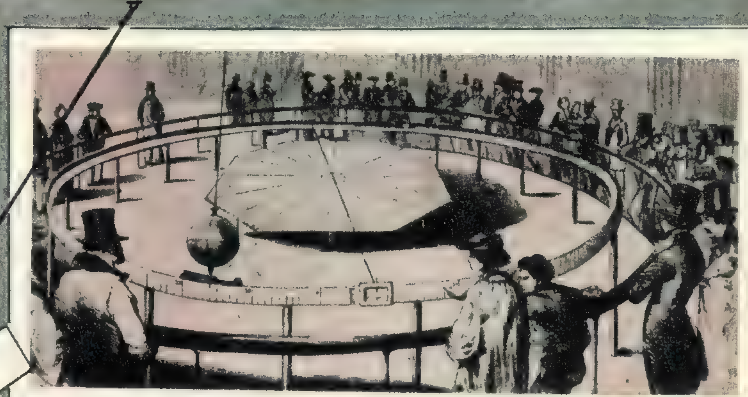
... EN TOCH DRAAIT ZE...

CEDDY PAAPE
J.C. PASQUIER
111.

HOE WETEN WE DAT DE AARDE OM HAAR AS DRAAIT?

HET EXPERIMENT VAN FOUCAULT (IN 1852 IN HET PANTHEON). PLAATJE UIT DE "ILLUSTRATION" VAN 1852.

IN 1852 BEWEES EEN ZEKERE LEON FOUCAULT IN HET PANTHEON TE PARIJS DAT DE AARDE DRAAIT. EEN BRONZEN BOL VAN 28 KG AAN EEN STALEN DRAAD HANGT AAN DE TOP VAN DE KOEPEL VAN HET GEBOUW ONDER DIE BOL ZIT EEN PUNT (2). HET GEHEEL VORMT EEN REUSACHTIGE SLINGER. DE BOL KAN NAMELIJK ONDERAAN DE DRAAD BENGELEN OVER EEN WIJDE CIRKEL HEEN DIE DOOR EEN SCHUTTING WORDT BESCHERMD.

HET IDEE VAN FOUCAULT: DE SLINGER SLINGERT STEEDS IN DEZELFDE RICHTING. MAAR ALS DE AARDE DRAAIT SLEEPT ZE HET PANTHEON MEE IN HAAR DRAAIENDE BEWEGING EN WENTELT DIT BOUWWERK DUS OOK. DE REUZENSLINGER ZAL DUS AL DRAAIEND REGELMATIG IN DE ANDERE RICHTING SLINGEREN. DE PUNT VAN DE BOL SLEEPT ONDERWEG DOOR EEN ZANDHOOP (A) HEEN. ALS DE AARDE DRAAIT ZAL DIE PUNT NIET TWEEMAAL NA ELKAAR DOOR DEZELFDE GROEF GAAN. EN DAT BLEEK NU JUIST BIJ DE PROEF IN 1852. DE AARDE DRAAIT DUS WEL DEGELIJK OM HAAR EIGEN AS.
HET MERKWAARDIGE IS ECHTER DAT, OFSCHOON ONZE PLANEET IN 24 UUR EEN VOLLEDIGE OMWENTELING MAAKT, DE SLINGER ER 32 UUR OVER HAD GEDAAN ALS HIJ VOLLEDIG OM DE CIRKEL MET SCHUTTING HAD KUNNEN HEEN DRAAIEN!
HOE KOMT DAT? (ZIE TEKENING 1). DOORDAT HIJ IN PARIJS WAS. DAAR WENTELDE HIJ IMMERS OM EEN AS DIE NIET DE AARDAS WAS. DAT ZOU WEL ZO ZIJN GEWEEST ALS DE SLINGER NAAR DE NOORDPOOL HAD KUNNEN WORDEN GEBRACHT. DAN WAS HIJ WEL IN 24 UUR RONDGEDRAAID. MAAR AAN DE EVENAAR ZOU HIJ HELEMAAL NIET IN BEWEGING ZIJN GEKOMEN, DAAR DE AS DAN LOODRECHT OP DIE VAN DE AARDE ZOU HEBBEN GESTAAN.
IN PARIJS, DAT IS HALVERWEGE BEIDE, DUURT HET 32 UUR!

ALS JE SNUFFELTJE EEN VRAAG STELT, DOE ER DAN JE NAAM, ADRES EN FOTO BIJ.

Toekomstig sterrekundige of luchtvaarder

Kunt u me titels opgeven van tijdschriften over sterrenkunde? Bovendien zou ik het fijn vinden als ik telkens wanneer er iets belangrijks gebeurt daarover in Robbedoes kon lezen. (Ernst Hannema, Apeldoorn.)

We kunnen het niet vaak genoeg herhalen : adressen kunnen we niet opgeven. Ik wil echter een uitzondering maken. De Uitgeverij Dupuis, die Robbedoes uitgeeft, heeft een interessant boekje laten verschijnen in de reeks : « De Wonderbare Wereld », getiteld : « De Zon, de Maan en de Planeten ».

Natuurlijk blijven we nooit achterwege om jullie op de hoogte te houden van alle grote gebeurtenissen in de sterrenwereld en de ruimtevaart die over de Atlantische Oceaan en achter de Oeral plaats grijpen.

Een zonnewijzer is zo eenvoudig

Kunt u me niet een schema sturen voor een makkelijke, eenvoudige zonnewijzer? (Herman Van Tilburg, Merksem.)

Een schema of plan is heus niet nodig. Je kunt een behoorlijke zonnewijzer bouwen als je het zo aanpakt : 1) Kijk eerst waar je het ding wil neerzetten (tegen een muur, een tafel, enz.). 2) Zorg voor een plankje van voldoende afmetingen (20 bij 20 cm). 3) Een staaf van dik, buigzaam ijzerdraad.

Ga vervolgens over tot het bouwen van de wijzerplaat.

Je boort eerst een gat in het midden van het plankje. Bevestig de ijzerdraad daarin.

Als de wijzerplaat klaar is, is hij nog niet verdeeld. Daarvoor moet je eerst informeren naar de aardrijkskundige breedte van de plaats waar je je wijzer wil zetten. Als de wijzerplaat met het schaduwvlak horizontaal moet worden geplaatst, dan wordt de stijl of polos naar het noorden gericht, zodat hij met het vlak der schaduwlijnen een hoek maakt die gelijk is aan die van de breedte van de plaat. Als het vlak met de schaduwlijnen verticaal tegen een muur moet worden aangebracht, ga dan allereerst na of die muur wel op het zuiden uitkijkt. Dan buig je de wijzer neer, met de punt omlaag, zodat hij met het vlak een scherpe hoek vormt van 90° min de plaatselijke breedte.

In beide gevallen is de polos evenwijdig met de aardas en de omwenteling van de aarde zal de wijzer ook om zijn eigen as laten draaien zonder afwijking ten opzichte van de zon. Het instrument zal in ieder jaargetij correct werken.

Nu moet de schaalverdeling nog worden aangebracht. Je doet er goed aan volgens je ondervinding te werk te gaan. Gebruik een horloge. Als het twaalf uur 's middags is, dan trek je een lijn in de as van de schaduw door het punt van het vlak dat met schaduw is bedekt. Doe hetzelfde om half een, een uur, enz.

Nu kunnen er in de loop van het jaar lichte onregelmatigheden optreden (de zon is een slecht uurwerk). In de winter heeft de dagvorstin de neiging achter te lopen (ongeveer 5 tot 7 minuten om de middag). In de zomer daarentegen wil ze evenveel voorlopen. In voor- en najaar wijst de zon de juiste tijd aan.

Als je gaat verhuizen, vergeet dan niet je toestel te veranderen (naald een andere stand geven) en houd er dan rekening mee dat de aardrijkskundige lengte anders kan zijn geworden.

Een reis in het verleden

Zullen we over een paar jaar een reis in het verleden kunnen maken? En zullen we dan onszelf kunnen zien en tegen onszelf spreken? (Ben Schoenmaeckers, Antwerpen.)

Ofschoon de wetenschap steeds sneller vordert, is de droom van Jules Verne nog niet uitgekomen. Men neemt wel aan dat de ruimtetochten naar andere planeetstelsels het begrip « tijd » min of meer zullen wijzigen. De Amerikanen staan klaar om een atoomklok in de ruimte te lanceren om het verschijnsel na te gaan. Voorlopig is dus afwachten nog de boodschap.

DAT IS PAS BILJARTEN !...

(Zie oplossing bladz. 47)

GUUST DREIGT MET

Onze held-zonde tekenaar nieuwe

Onze medewerker Guust Flater had er op aangedrongen dat hij een ernstig onderhoud wilde hebben met de tekenaar André Franquin. Het leek ons nuttig hun gesprek vast te leggen op een bandrecorder. Hieronder volgt de getrouwe weergave van wat Franquin en Guust gezegd hebben :

FRANQUIN. — Je wilde me spreken, Guust ?

GUUST. — Ja, André. Heb je een sigaret voor me ?

FRANQUIN. — Eh... hier. (Het klikken van een aansteker). Tussen twee haakjes, Guust, ik moet je er op wijzen dat verschillende lezers geschreven hebben dat je naar hun mening teveel rookte en...

GUUST. — De lezers schrijven veel, hè ?

FRANQUIN. — Ze schrijven, ja.

GUUST. — Ze sturen allerlei dingen voor mij, nietwaar ?

FRANQUIN. — Ja, dat klopt, Guust.

GUUST. — Ik ben dus een ster, niet ? Ik heb box-office, niet ?

FRANQUIN. — Box-office ?

GUUST. — Dat betekent «-sukses » in het Engels. Ik ben werkelijk de ster van het blad, waar of niet ?

FRANQUIN. — Eh...

GUUST. — De lezers schrijven me trouwens. Ze sturen me dingen...

FRANQUIN. — Dat is waar, Guust, maar...

GUUST. — Neem nou bijvoorbeeld dat geval met Kwabbernoot. Toen die me aan de deur wilde zetten, hebben de lezers geprotesteerd !

FRANQUIN. — Inderdaad...

GUUST. — Ze hebben honderden protestbrieven gestuurd... Wat zeg ik ? Duizenden protestbrieven, honderdduizenden protestbrieven !

FRANQUIN. — Guust, laten we niet overdrijven...

GUUST. — En ik ben erelid en doctor honoris causa van verschillende universiteiten, waar of niet?

FRANQUIN. — Ja, Guust, maar...

GUUST. — Wel, omdat dat zo is, zal ik in staking gaan.

FRANQUIN. — Wat ? In staking gaan ? Maar luister nu eens, Guust...

GUUST. — Ja, ik ga in staking als ze me mijn voorrechten willen ontnemen !

FRANQUIN. — Je voorrechten ?

GUUST. — Precies, m'n voorrechten. Ik wil op de voorpagina van het blad blijven, zelfs als Robbedoes en Kwabbernoot terug zijn.

FRANQUIN. — Ik snap niet...

GUUST. — Nou, jij bent ook niet slim ! Toen de avonturen van Robbedoes en Kwabbernoot niet meer gepubliceerd werden, kwam ik op de eerste bladzijde. Nu komt Robbedoes terug en ik heb horen zeggen dat ik nu weer weggeduwd ga worden. En ik zeg nee-nee-nee-nee, ja ik zeg neenee-nee... Dat alles weegt niet op tegen een Guust op de voorpagina.

EEN STAKING !

r-werk stelt 'zijn eisen.

FRANQUIN. — Luister nu eens, Guust, er is nooit sprake van geweest...

GUUST. — En als ze me naar de binnenpagina's verwijzen, dan wil ik een hele grote bladzijde voor mij alleen !

FRANQUIN. — Guust, ik weet niet of de redactie...

GUUST. — En als ze geen rekening willen houden met mijn eisen, dan ga ik in staking !

FRANQUIN. — Maar...

GUUST. — Ik ga op staande voet in staking ! Als ze me niet meer hebben, zullen ze wel anders piepen ! Dat zul je zien !

FRANQUIN. — Natuurlijk, Guust, maar niettemin...

GUUST. — Ik zal trouwens een politieke partij stichten. De partij van Guust. En ik zal uitgeroepen worden tot president van het koninkrijk !

FRANQUIN. — Denk je heus, Guust, dat...

GUUST. — En ik zal nog harder terugslaan, als ze me niet op de voorpagina laten ! Ik zal voor een ander blad gaan werken ! Lekker ! De andere jeugdbladen willen me allemaal graag hebben, Mickey en Donald en Arend en Kuifje en...

FRANQUIN. — Daar twijfel ik niet aan, Guust, maar...

GUUST. — Ik zal trouwens m'n eigen blad oprichten ! Dat zal ze wel leren ! M'n eigen blad, met verhalen die ik zelf zal verzinnen en tekenen, en Johan en Lucky Luke en de anderen moeten dan maar zien dat ze aan de kost komen ! Want ik ben intelligent ! En ik vind allerlei practische en nuttige dingen uit ! Kwabbernoot heeft het trouwens al gezegd ! Hij zei : « Guust, je bent het toppunt ! »

FRANQUIN. — Dat klopt, Guust. Je bent het toppunt van...

GUUST. — Kijk trouwens zelf maar. Dit toestel heb ik net uitgevonden. Het is een gaswekker ! Als je dit kraantje opendoet, loopt het gas door dit buisje en op het gewenste uur vliegt het met een klap in brand !

FRANQUIN. — Daarom stonk het hier dus zo naar gas !... Ik vroeg me al de hele tijd af...

GUUST. — Ik praat en ik praat maar en ik vergeet m'n sigaret. Zij is uitgegaan. Laat maar, ik heb lucifers...

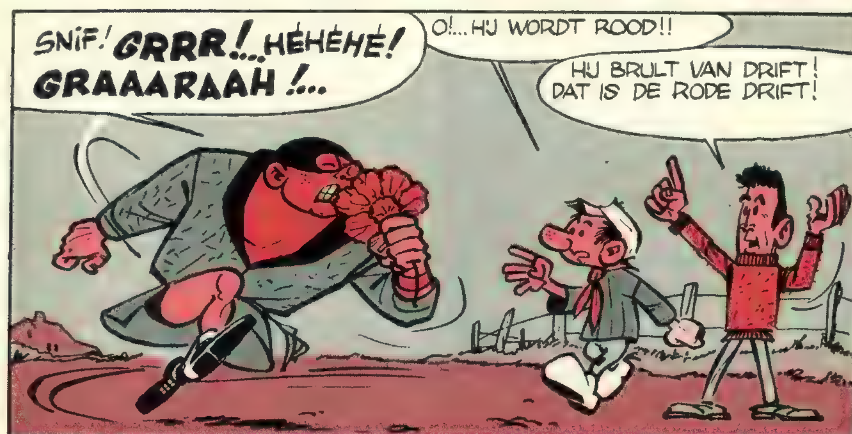
FRANQUIN. — Guust ! Pas op ! Je...

BANG !
De ontploffing die een gedeelte van onze kantoren heeft verwoest, is het onderwerp geweest van een politieonderzoek. De oorzaak is nog niet bekend geworden. De materiële schade is tamelijk omvangrijk, maar er zijn gelukkig geen persoonlijke ongelukken te betreuren, met uitzondering van een buil op de neus van Guust, die volhoudt dat Franquin hem een harde klap heeft gegeven, zodra hij weer bijkwam. De geluidsband waar wij ons van bediend hebben bij het overtypen van bovenstaand gesprek, is ons overhandigd door een welwillende brandweerman, die wij op deze plaats bedanken. De directie van Robbedoes aarzelt : Moet Guust op de voorpagina blijven of wordt hij naar achteren geschoven ? HET IS AAN JULLIE, LEZERS, OM HIEROVER TE BESLISSEN.

HET KRUID DER

De worstelaar Alphons heeft een bloem geroken die niet lekker ruikt...

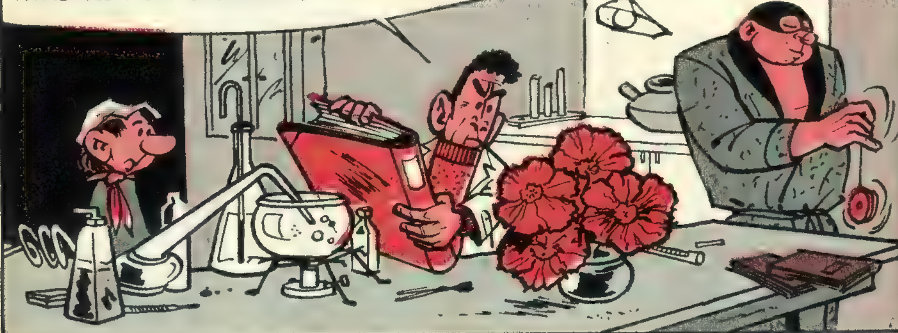

GRAMSCHAP

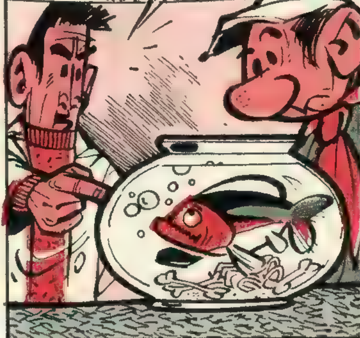

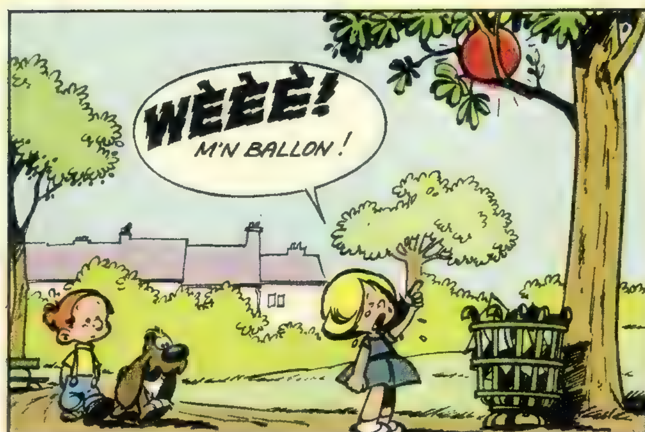

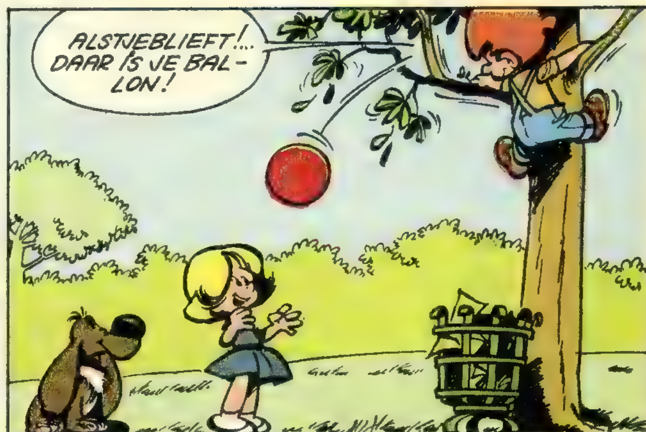

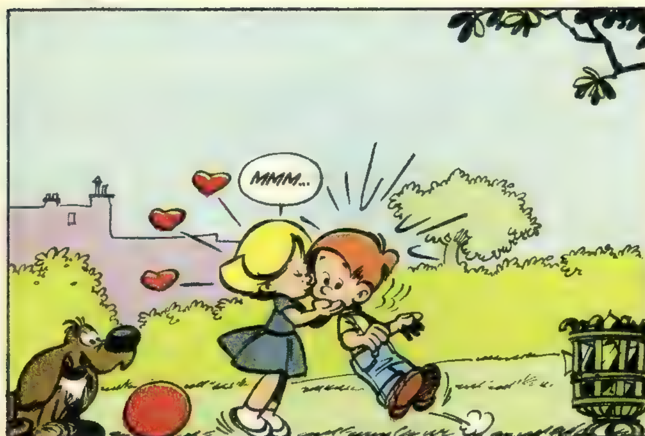

Wordt vervolgd

Bollie en Billie door Roba

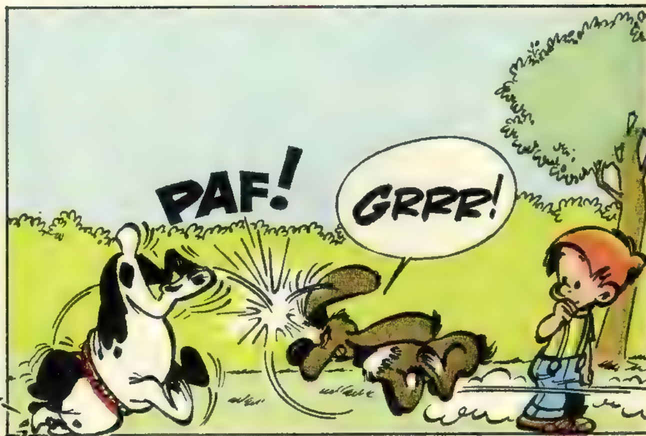

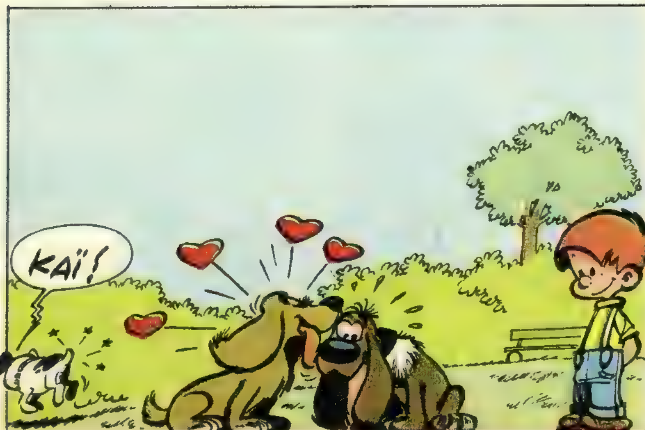

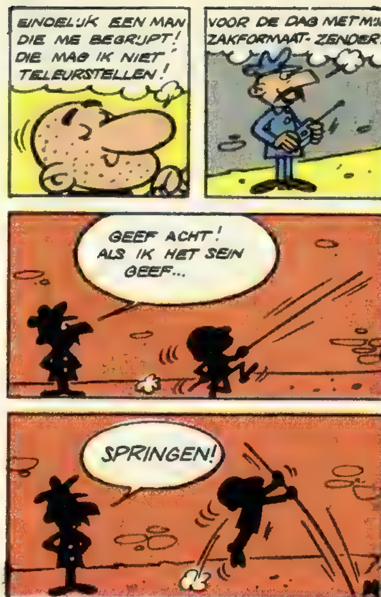

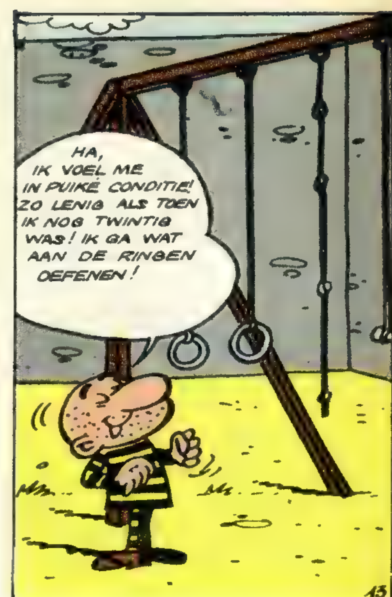

— 25 —

HIER VOUWEN — NAAR BINNEN

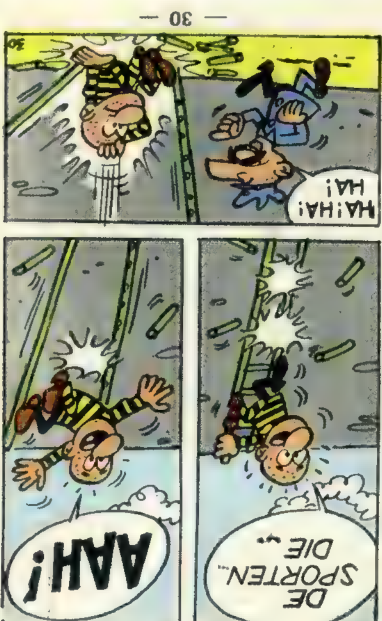

— 24 —

— 13 —

LET ER OP DAT DIT DE BUITENKANT VAN DE VOUW IS!

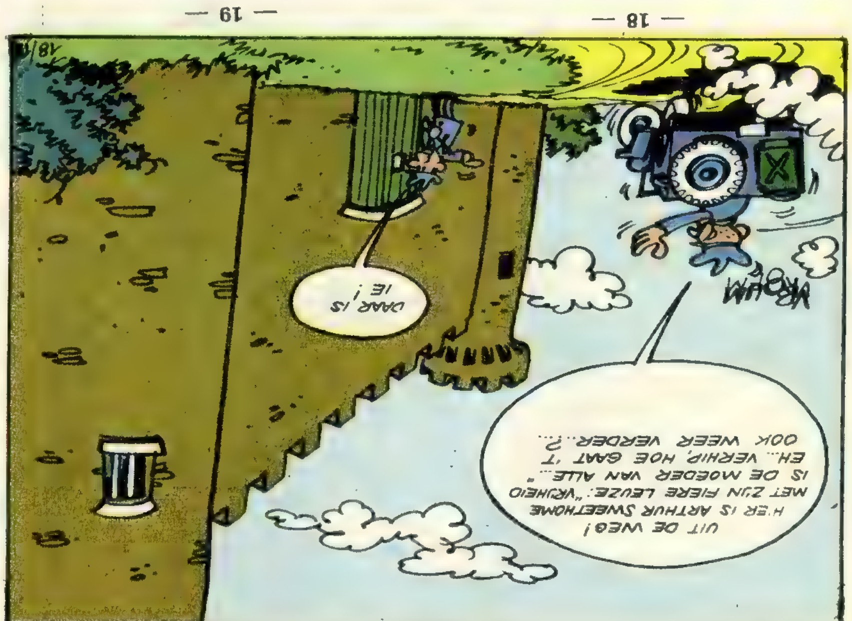
— 30 —

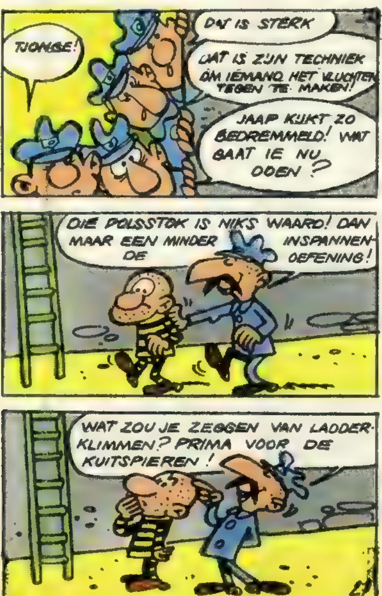

HIER VOUWEN — NAAR BUITEN

— 19 —

— 18 —

VERWEZENLIJKEN. LET ER OP DAT DIT DE BUITENKANT VAN DE VOUW IS!

— 27 —

— 22 —

— 15 —

— 21 —

— 14 —

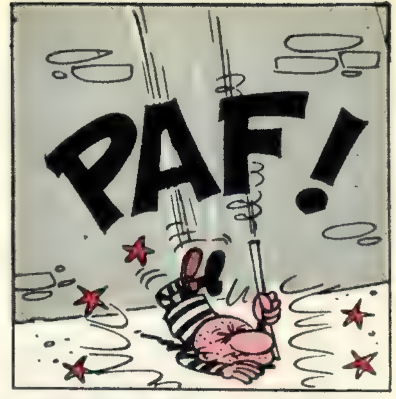

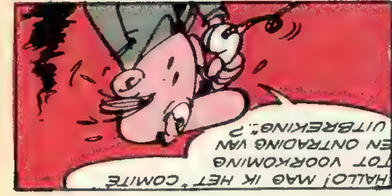

— 23 —

— 26 —

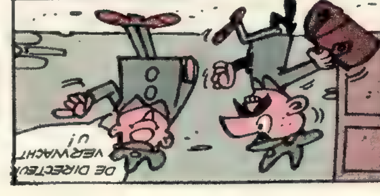

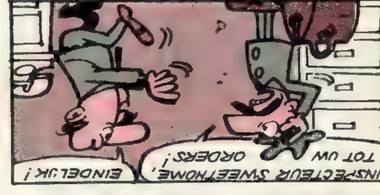

— 17 —

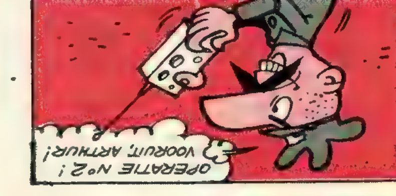

— 20 —

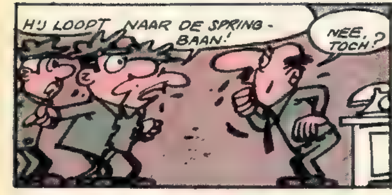

— 29 —

— 16 —

— 21 —

— 28 —

ALLE ZEEËN VAN DE WERELD... We weten niet precies waar het Kanaal ophoudt en de Noordzee begint en geen enkele kapitein kan jullie zeggen : « Ziezo, we hebben de Indische Oceaan verlaten, nu varen we in de Zee van Timor ! ». En weet je wel dat de golf van Mexico een heel stuk groter is dan de Egeïsche, de Zwarte, de Witte of de Rode Zee, om nog te zwijgen van de zee van Marmora... En dat die maar een gewone golf is ? U ziet het dus, de wereld is vol onrecht, maar op oceaangebied ook !

HET WONDERLIJKE SA

Als een zeekapitein, door zijn koenheid of een verkeerde wind gedreven, naar de Duistere Zee (Atlantische Oceaan) koerst, dan verzeilt hij in een gebied van windstilte. De zeilen hangen slap aan de raas. Een verschroeiende zon maakt de bemanning loom. En rondom het vrijwel roerloze schip sluit zich een groene val. Reusachtige pakken zeewier blijven rondom de scheepsromp plakken. En als er eindelijk een zuchtje wind komt, is het al te laat. Het schip zit zo in zijn omhulsel van planten opgesloten, dat het verloren is. Het dient als doodkist voor alle opvarenden...

Dit is natuurlijk maar een legende. Een diep in het geheugen verankerde legende, want reeds de Griekse en Phoenicische zeelieden kenden het bestaan van dit zeewierwoud en schuwden het als de pest.

Naderhand, toen Columbus zijn beroemde tocht ondernam, voer hij de Sargassozee in onmiddellijk nadat hij de Azoren voorbij was. De bemanning raakte overstuur. Betekende die reusachtige plantengroei niet dat er een vasteland vlak in de buurt was, waarop ze zou stranden ? Columbus liet tot 200 vadem loden en vond geen bodem.

Sinds die tijd, heeft de Sargassozee nog altijd iets van haar ongunstige naam behouden, ook al zijn er duizenden schepen zonder schade doorheen gevaren. Zozeer zelfs dat toen Dr. Alain Bombard in 1952 zijn eenzame tocht met een vlot over de Atlantische Oceaan ondernam, hij zorgvuldig de Sargassozee vermeed, omdat hij haar zo gevaarlijk vond dat ze een noodlottige hinderlaag vormde.

En toch heeft dit stuk van de Atlantische Oceaan niets schrikwekkends. De stoom- en motorboten hoeven de windstilte niet meer te vrezen. En de geniepige valkuil van groen wier bestaat niet.

Zeker, het wier van de Sargasso kan soms meer dan honderd meter lang worden. Deze planten die geen voortplantingsorgaan bezitten, vermenigvuldigen zich door knopvorming. Zo komt het dat verscheidene dooreengestrengelde struiken op een werkelijke drijvende prairie kunnen lijken, die er werkelijk indrukwekkend uitziet. Toch blijkt die massa onsamenhangend als je de brede watergeulen eromheen ziet.

Hoe die algen daar verzeild zijn ?

ARGASSOGEBIED

De Sargassozee ligt ter hoogte van de Grote Antillen en de Atlantische kust van Noord-Amerika. Drie zeestromingen omsluiten dit gebied : de Golfstroom in het noorden, de stroom van de Canarische eilanden in het oosten en in het zuiden de Aequatoriale stroom. Dat enorme stuk groen, waar van de oppervlakte gemiddeld 60.000 vierkante mijl bedraagt, verplaatst zich in de zomer langzaam naar het noorden, in de winter naar het zuiden onder invloed van de winden. De zeestromingen die er omheen lopen geven het een nauwelijks merkbare draaiende beweging met de wijzers van de klok mee. De naam « Sargasso » zou van het Spaanse woord « sargazo » komen, dat « zeewier » betekent.

Dat is een raadsel. Lang meende men dat het planten waren die door de storm van een kust waren losgerukt. Maar dat is onjuist. De sargasso is een bijzonder wier dat uitstekend aangepast is aan zijn woonplaats. We onderscheiden drie soorten, zonder klitten en voorzien van zeer sterk ontwikkelde drijvers die door Columbus' zeelieden voor vruchten werden aangezien.

Maar ga nu niet denken dat de Sargassowereld, zo kalm en warm, een welig tierend paradijs is dat wemelt van leven. De Sargassozee is 'n echte zeewoestijn. De hoeveelheid plankton die je daar vindt is maar een derde van de normale hoeveelheid die in de oceanen zweeft. Dit heeft tot gevolg dat de zeedieren die zich met plankton voeden er bijna niet voorkomen. De fauna in de Sargassozee — want elke woestijn houdt ondanks alles zekere vormen van leven in stand — bestaat uit kleine vis, weekdieren, krabben, inktvissen en andere schepsels die zich uitstekend aanpassen aan het leven tussen de algenvelden, waar ze hun voedsel uit putten. Sommigen, zoals de zeeduivel hieronder vertonen er zelfs zo'n gelijkenis mee, dat je het wier heel scherp moet bekijken om er de duizenden wezentjes in te ontdekken die er zich aan vastklampen. Een zee-insect, de halobaat, die over het water loopt met zijn zes poten zo licht als haar, is het enige dier uit de Sargassozee dat rechtstreekse lucht inademt. Laten we er tot slot aan herinneren dat in dit geheimzinnige wereldje de rivierpaling uit Amerika en Europa komt paaien.

OP ZOEK NAAR HET VERZONKEN WERELDDEEL

Καθάπερ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέχθη περὶ τῆς τῶν θεῶν λήξεως, ὅτι κατενείμαντο γῆν πᾶσαν ἔνθα μὲν μείζους λήξεις, ἔνθα δὲ καὶ ἐλάττους, ἱερὰ θυσίας τε αὐτοῖς κατασκευάζοντες, οὕτω δὴ καὶ τὴν νῆσον Ποσειδῶν τὴν Ἀτλαντίδα λαχὼν ἐκγόνους αὑτοῦ κατῴκισεν ἔκ θνητῆς γυναικὸς γεννήσας ἔν τινι τόπῳ τοιῷδε τῆς νήσου. Πρὸς θαλάττης μέν, κατὰ δὲ μέσον πάσης πεδίον ἦν, ὃ δὴ πάντων πεδίων κάλλιστον ἀρετῇ τε ἱκανὸν γενέσθαι λέγεται, πρὸς τῷ πεδίῳ δὲ αὖ κατὰ μέσον σταδίους ὡς πεντήκοντα ἀφεστὸς ἦν ὄρος βραχὺ πάντῃ. Τούτῳ δ᾿ ἦν ἔνοικος τῶν ἐκεῖ κατὰ ἀρχὰς ἐκ γῆς ἀνδρῶν γεγονότων Εὐήνωρ μὲν ὄνομα, γυναικὶ δὲ συνοικῶν Λευκίππῃ· Κλειτὼ δὲ μονογενῆ θυγατέρα ἐγεννησάσθην. Ἤδη δ᾿ εἰς ἀνδρὸς ὥραν ἡκούσης τῆς κόρης ἥ τε μήτηρ τελευτᾷ καὶ ὁ πατήρ, αὐτῆς δὲ εἰς ἐπιθυμίαν Ποσειδῶν ἐλθὼν συμμείγνυται, καὶ τὸν γήλοφον,

Negenduizend jaar zijn verlopen sinds de oorlog uitbrak tussen hen die wonen buiten de zuilen van Hercules en hen die erbinnen wonen... Over de eersten regeerden de koningen van het eiland Atlantis. Dit eiland was... vroeger groter dan Libië en Azië samen, maar nu is het door de zee verzwolgen ten gevolge van een aardbeving. Degene die bij ons naar de zee wil gaan die aan de andere kant ligt, ontmoet als onoverkomelijke hindernis een massa slib die hem belet verder te gaan. Hij die van de zeekust af zich naar het centrum van het eiland wil begeven, trekt eerst door een vlakte heen. Vijftig stadia van zee, bij het midden van het eiland, was er een berg die overal een middelmatige hoogte had. Het hele eiland lag hoog, met een inham steil naar zee toe, en alleen het landschap rondom de stad was vlak. Deze vlakte die de stad omringde lag zelf ingesloten tussen bergen, terwijl de vlakte zelf plat was en op eenzelfde hoogte lag. »

Deze tekst heeft heel wat inkt doen vloeien.

Heeft Plato (428-347 v. Chr.), de beroemde Griekse filosoof, zijn lezers welbewust om de tuin geleid ?

In zijn « Kritias » heeft Plato het over een fabelachtig eiland, nog groter dan Libië en Azië, met een ontwikkelde bevolking, gelegen ergens « ten westen van de zuilen van Herakles ». De legers van dit land zouden Europa overstroomd hebben en geprobeerd hebben Griekenland te veroveren. En toen zou onverhoeds een natuurramp het eiland in een nacht in de diepte hebben doen verdwijnen.

Meer dan tweeduizend jaar hebben geleerden, denkers en wijsgeren zich nieuwsgierig in Plato's tekst verdiept. Heeft Atlantis werkelijk bestaan ? De meeste geschiedkundigen staan er ongelovig tegenover. Plato heeft deze legende zelf uitgevonden, beweren ze. Hij wilde zijn altijd woelige, praatzieke, tuchteloze landgenoten het voorbeeld voor ogen stellen van een behoorlijk geregeerde natie met intelligente staatslieden. Voor het overige heeft Atlantis nooit echt bestaan.

Geen rook zonder vuur.

Toch heeft dit boeiende eiland tal van aanhangers. Plato heeft volgens hen zijn verhaal niet helemaal uit de duim gezogen. De legende was al voor hem bekend, hij heeft haar enkel naverteld. Solon, de Atheense wetgever, heeft haar van een Egyptische priester in Sais vernomen. De geschiedschrijver Herodotus praat er ook over naar aanleiding van een verdwenen stad in het Atlasgebergte.

Een Atlantisch rijk.

Tot nog toe konden de aanhangers van Atlantis het niet eens worden over de juiste plaats van het verzonken eiland. Degenen die het een plaats in de Atlantische Oceaan toeschrijven, beschikken over degelijke argumenten. Atlantis, zo zegt Plato, ligt ten westen van de zuilen van Hercules. Hier bedoelt hij de straat van Gibraltar. De Ouden ontmoetten veelvuldig op verschillende plaatsen reuzenstenen die door hun voorhistorische voorouders waren opgericht.

Ze zagen ze meestal aan voor de zuilen van Hercules. Het mag allerminst verwonderlijk heten dat de eerste zeevaarders toen ze de rots van Gibraltar ontwaarden, deze met een van die Heracleszuilen vergeleken. Als dit het geval is, dan zou Atlantis dus in de Atlantische Oceaan liggen. Zou een eiland nog groter dan Libië en Azië samen, midden in de oceaan ondergedompeld liggen ? Is dat mogelijk ?

Land en zee bewegen. Onze planeet neemt telkens een andere vorm aan, als een gummibal. De vastelanden stijgen, de oceanen dalen of omgekeerd. Grote natuurrampen zoals het ontstaan van het Grand-Lieumeer bij Nantes (Frankrijk) of het Flevomeer in Holland zijn voorgekomen, terwijl op het eilandje Erlanic (Morbihan, Bretagne) nog heden een stenen monument te zien is, een cromlech, dat als een klip voor de kust staat, half in het water. In de tijd toen die steen van ongeveer 56 m doorsnede daar geplaatst is, lag het omliggende land volledig droog. Naderhand is de hele Bretonse kust teruggedrongen. Het legendarische Bretonse plaatsje Ys is omstreeks 500 v. Chr. ook geheel en al in de golven verdwenen. En dit vormt niet het enige voorbeeld. In onze dagen vermoeden de meeste vissersboten die tussen de kust van Cotentin en de Chausey-eilanden door varen niet in het minst dat ze over de resten komen van een belangrijk bos, dat in de tijd van de Merovingers overstroomd is.

Laten we ons dus niet verbazen dat de zee talloze eilanden overspoeld heeft, misschien ook wel Atlantis.

De vastelanden verschuiven.

De Duitse geophysicus Alfred Wegener verzekert dat de vastelanden afdrijven als boten die aan hun lot zijn overgelaten. Volgens hem was er in de tijd toen de zeeën zijn ontstaan maar één enkel reusachtig eiland. Dit is op de duur verbrokkeld. De stukken hebben zich langzaam verspreid, en vormden aldus de verschillende werelddelen. Zo hebben Afrika en Zuid-Amerika, die eerst tegen elkaar aan lagen, zich van elkaar verwijderd, waardoor ze een steeds bredere zeearm tussen hen in lieten liggen : de Atlantische Oceaan. Knip uit een kaart de omtrekken van die twee werelddelen en leg ze bij elkaar als de stukjes van een puzzel. Dan zie je dadelijk hoe de reusachtige kaap van Brazilië in de Golf van Guinea past.

Europa en Noord-Amerika braken ook af als een enorme ijsberg en dreven elk hun kant uit. Hier vinden we dus weer hetzelfde verschijnsel. Het oude bergmassief uit Bretagne duikt aan de overzijde van de oceaan weer op, ten westen van Washington in de vorm van de Appalachesbergen. Newfoundland, Brunswick en Maine zijn een verlengstuk van Ierland.

Zo leven we op reusachtige vlotten aarde. Ieder jaar komen New York en Parijs 32 cm verder van elkaar te liggen.

Maar bleven er, toen die reusachtige verhuizing van vastelanden begon, brokstukken van achter midden in de Atlantische Oceaan, lang genoeg om een beschaving de kans te geven zich daar te ontwikkelen ?

De totale scheiding der vastelanden is tegen het einde van het Tertiaire Tijdperk, dus iets meer dan een miljoen jaar geleden, voltooid. De mens was toen nog niet geboren. Maar die tussen Europa en Amerika beknelde eilanden kunnen best plat zijn blijven liggen en pas enkele duizenden jaren geleden verdwenen zijn.

Als we Gibraltar voorbij zijn, ontmoeten we een reeks eilanden die zich van Spanje (Kaap Finisterre) tot Senegal uitstrekken : Azoren, Madeira, Kanarische Eilanden, Kaapverdische eilanden. Misschien zijn dit wel de resten van het rijke vasteland of de archipel vanwaar onze hele beschaving zou zijn gekomen. Indien dat zo is, dan zou Atlantis maar 3.000 km bij 500 km gemeten hebben. Dat maakt een hemelsbreed verschil met « Azië en Libië tezamen », zoals Plato schreef. Maar we mogen niet vergeten dat de Ouden onbekend waren met de juiste afmetingen van de aarde. Is het anders niet naïef te schrijven : « zoals Libië en Azië bij elkaar » waar Libië een betrekkelijk klein land is vergeleken met het reusachtige Azië ? Dat is net als wanneer we zeiden : « zo groot als Engeland en het eiland Man »...

Laten we dus niet blijven stilstaan bij die kwestie van de grootte en met de aanhangers van Atlantis toegeven dat een langwerpig eiland zich voor Spanje en Marokko uitstrekte.

Maar er is geen spoor van een Atlantische beschaving in die archipels te vinden. Daarom zijn de geografen verder gegaan. Tussen Europa en Midden-Amerika ligt er een echte zeewiersoep, zo groot als de Verenigde Staten, midden in de Atlantische Oceaan, als een wereld op zichzelf : de Sargassozee. Daar verzamelen zich zoveel zeeplanten en vissen die we tevens in de buurt van de kust ontmoeten, dat we met alle recht mogen veronderstellen dat daar vroeger een eiland lag. Maar jammer genoeg geloven de meeste geophysici niet aan een verzonken werelddeel. De stromingen in het noorden en zuiden van de Atlantische Oceaan voeren het wier dat ze bij de Amerikaanse kust hebben losgerukt naar de Sargassozee.

— 11 —

BELANGRIJK

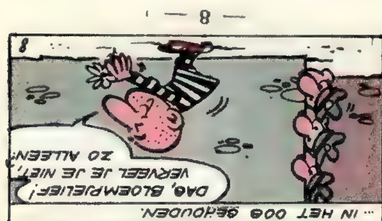
Als je dit micro-boekje wilt maken, moet je eerst de middelste bladzijden uit dit nummer halen. Deze vier bladzijden moet je zorgvuldig bewaren omdat ze een onderdeel vormen van het MACRO-VERHAAL. Vervolgens maak je de bladzijden van het MICRO-BOEKJE los. Houd je precies aan de aanwijzingen en sla, als je het boekje gevouwen hebt, een nietje in het midden. Daarna moet je de bladzijden met een mes of een schaar opensnijden.

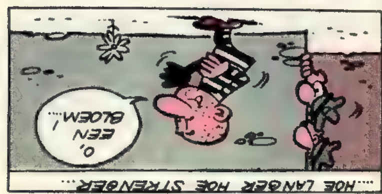
Bewaar dit boekje zorgvuldig. Er zullen er nog meer komen en na verloop van tijd heb je dan een prachtige micro-bibliotheek.

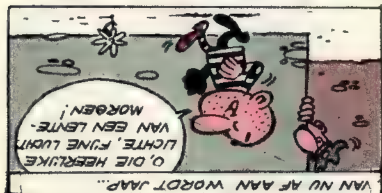
De volgende week :

PHIL
EN DE
VERKOUDHEID

— 8 —

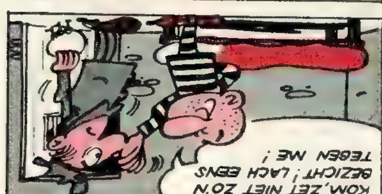

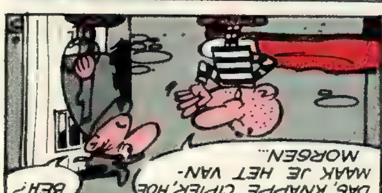

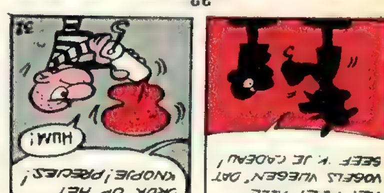

— 5 —

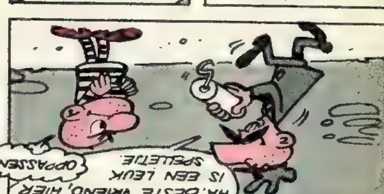

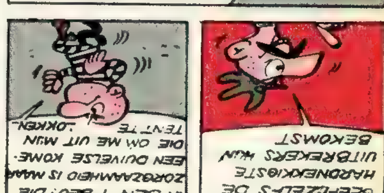

— 32 —

— 9 —

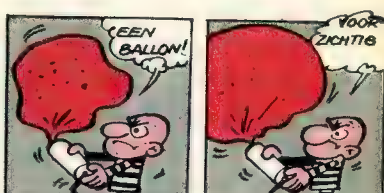

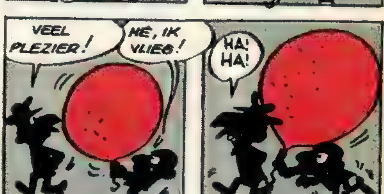

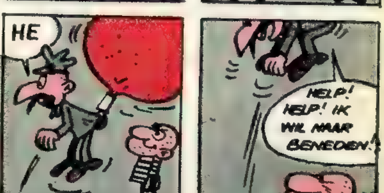

— 4 —

— 33 —

DUPUIS
BRUSSEL — DEN HAAG
PARIJS — MONTREAL

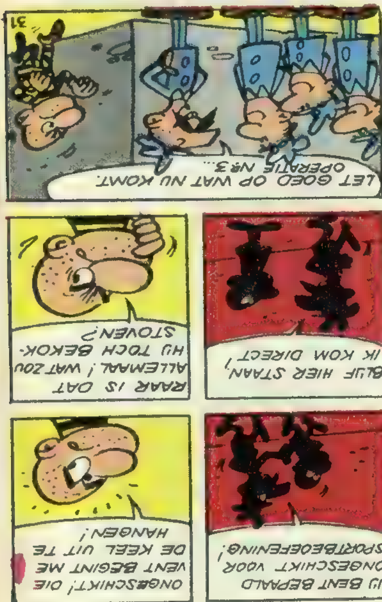

— 12 —

MAAK HIER DE TWEEDE VOUW

— 31 —

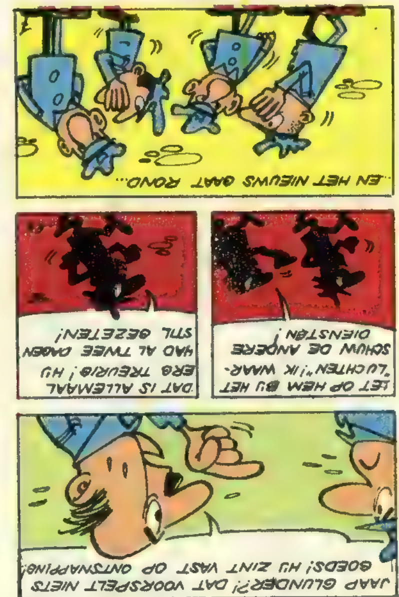

— 6 —

NAAR BINNEN

HIER VOUWEN

— 7 —

DIT IS DE EERSTE VOUW DIE JE MOET MAKEN OM HET MICRO-BOEKJE TE

JAAP
BREEKT NIET UIT

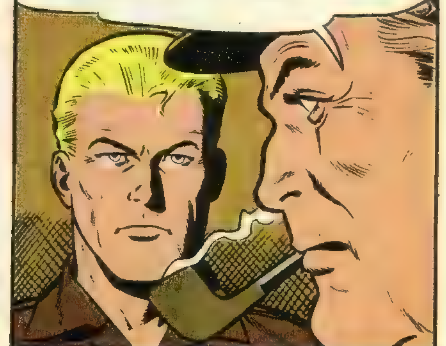

OPERATIE "MERCURY"

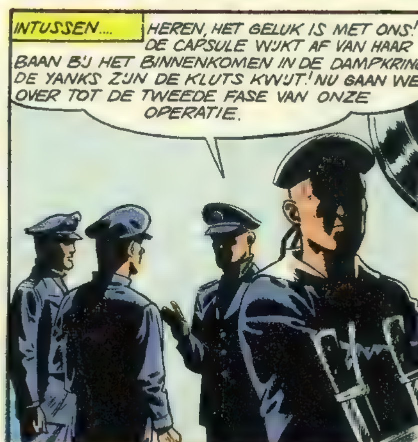
De piloot van de capsule meldt dat zijn terugtocht in de dampkring verlengd zal worden.

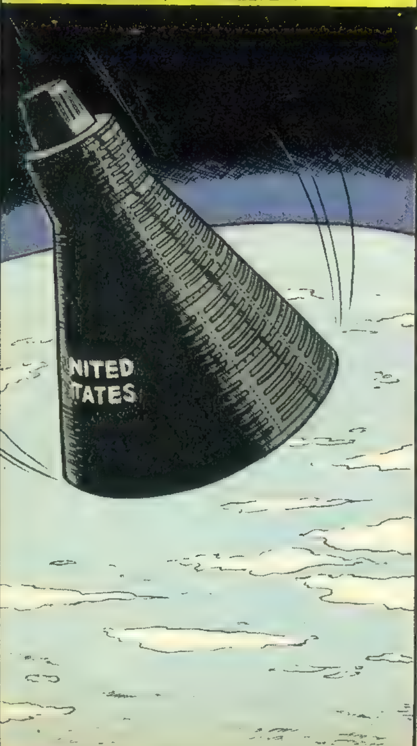

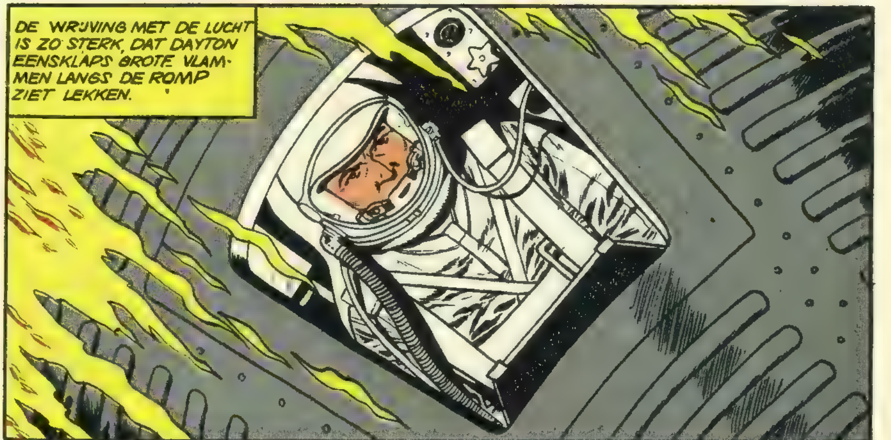

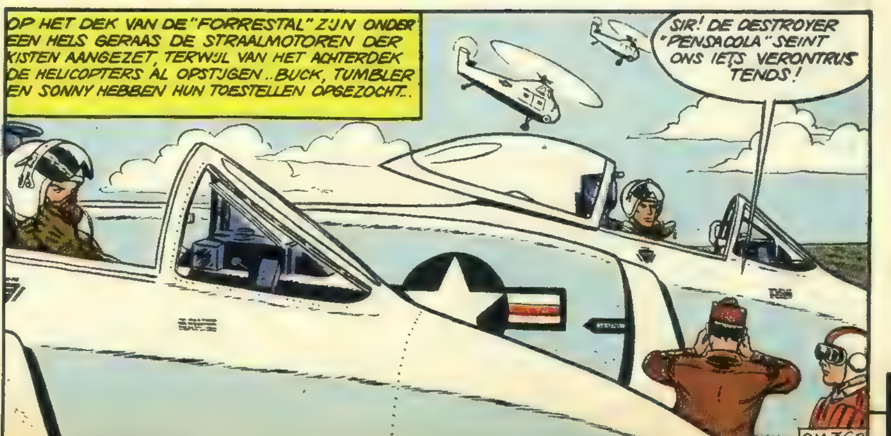

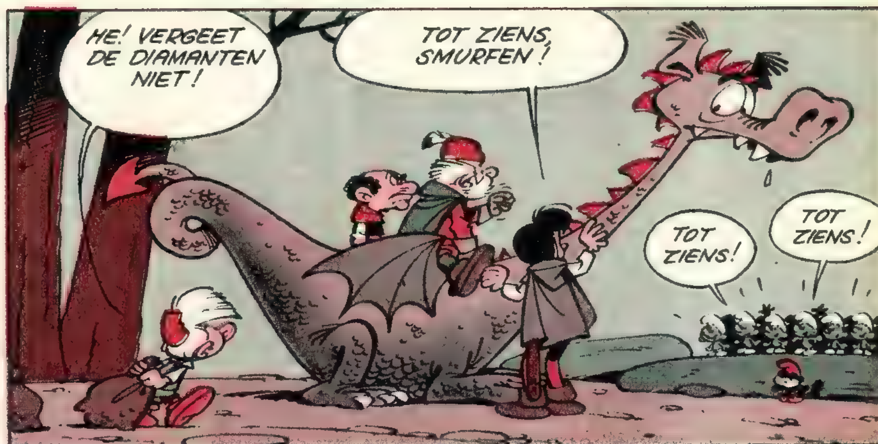

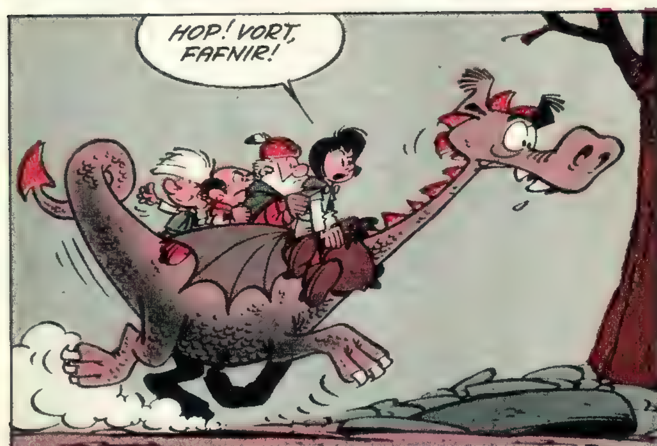

Wordt vervolgd

OMDAT MONULF ZICH VAN ZIJN VLIEGENDE DRAAK BEDIEND HEEFT OM HIERHEEN TE KOMEN, ZULLEN WIJ ONS MET HETZELFDE VERVOERMIDDEL NAAR HUIS BEGEVEN!

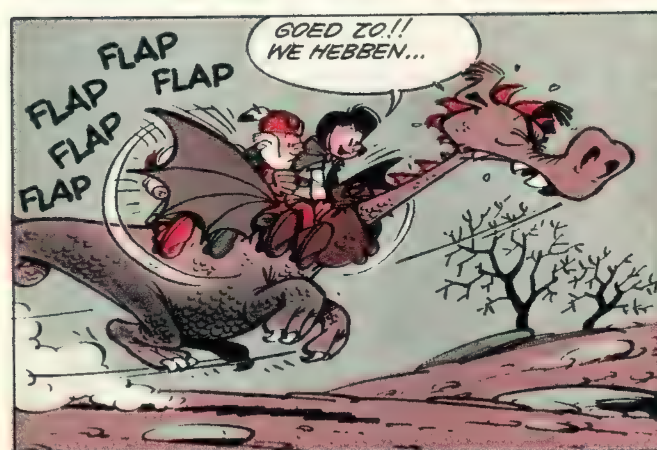
HE! VERGEET DE DIAMANTEN NIET!
TOT ZIENS, SMURFEN!
TOT ZIENS!
TOT ZIENS!

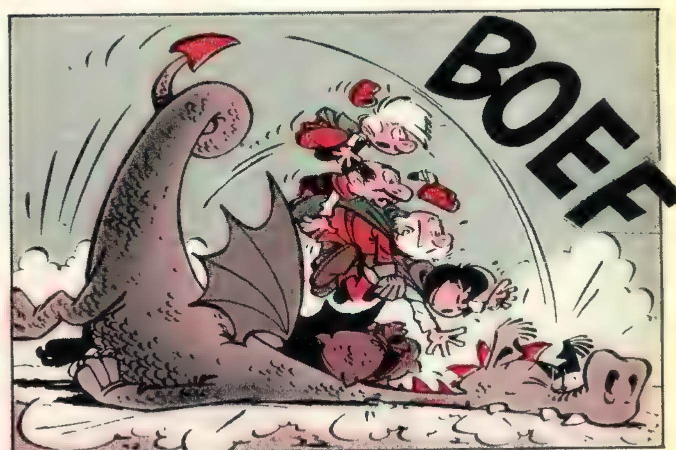
HOP! VORT, FAFNIR!

HOU JE GOED VAST!

GOED ZO!! WE HEBBEN...
FLAP
FLAP
FLAP
FLAP
FLAP

BOEF

FAFNIR IS TE ZWAAR BELADEN. HIJ KAN ZO NIET OPSTIJGEN! WE ZULLEN DE DIAMANTEN HIER MOETEN LATEN!
WAT?

MAAR DAT IS BELACHELIJK! ZE ZIJN HELEMAAL NIET ZO ZWAAR, DIE DIAMANTEN! ZE ZIJN PIEPKLEIN! WE KUNNEN MONULF BETER ACHTERLATEN!

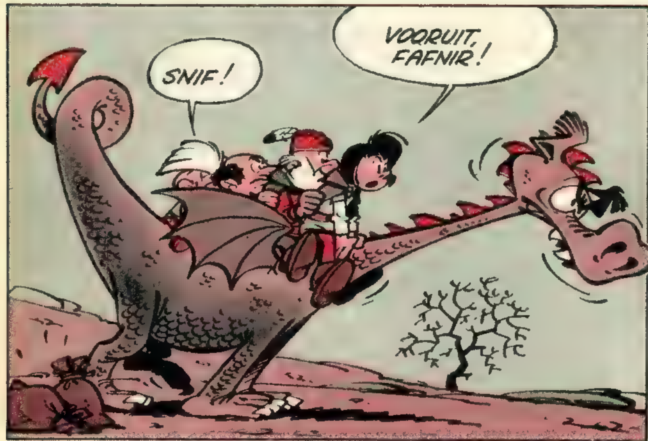

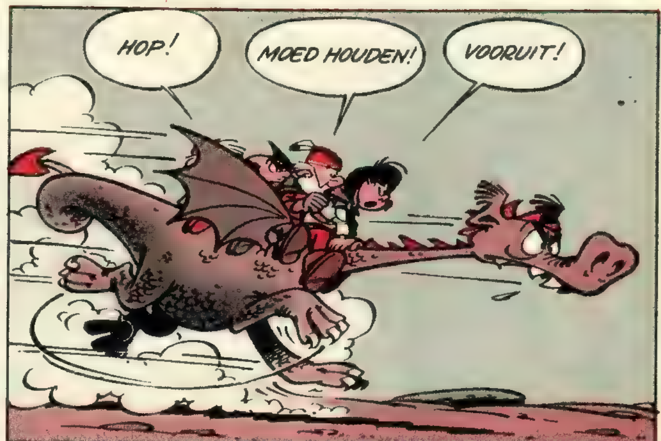

NEE, PIRREWIET, DIE MOETEN WE MEENEMEN VOOR ZIJN BERECHTING!.. VOORUIT! IN HET ZADEL!
EN DE KONING? DENK JE NIET DAT HIJ LIEVER TERUG LOOPT?
57

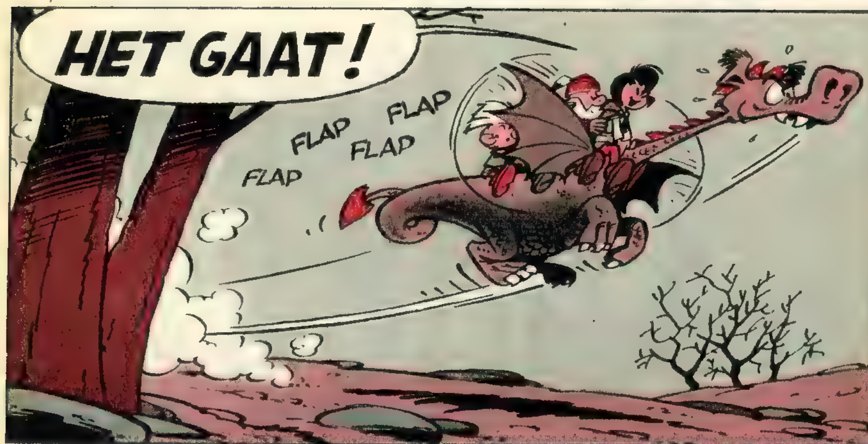
LAND

Nadat onze helden de Smurfen hebben verlost willen ze met de koning naar hun land terug. Maar hoe?

DOOR Peyo

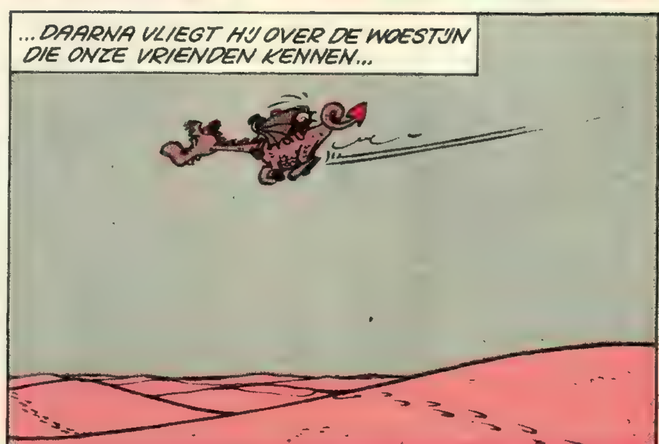

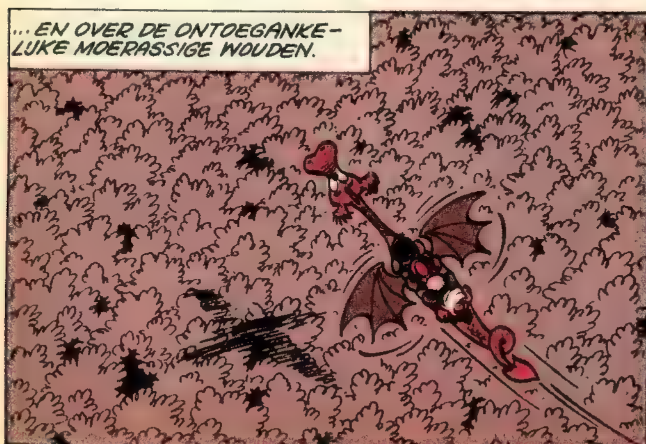

Wordt vervolgd

de MAN met de GOUDEN HANDEN

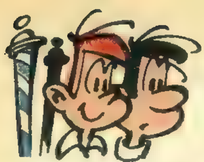

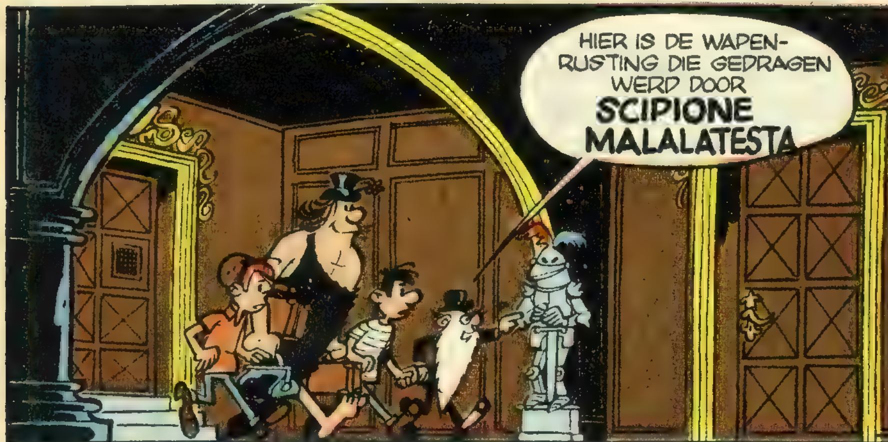

EEN AVONTUUR VAN

THEO EN PIETERJAN

DOOR P. DELPÈGE EN A. RAYMOND.

Prof. Laborbaas en onze vrienden zijn in Venetië. Daar wachten Buggsy en Hoyd hen op.

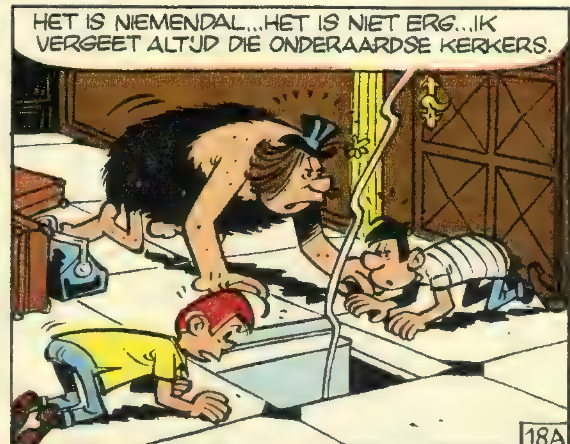

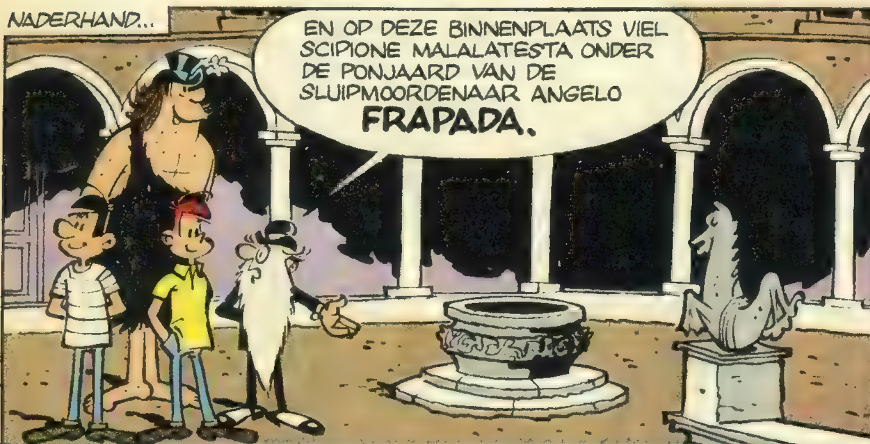

Wordt vervolgd

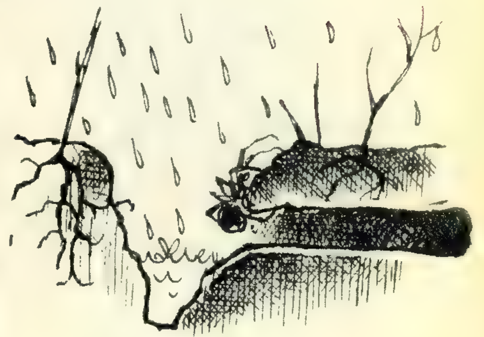
SPINNEN DIE GEEN WEB WEVEN.

Al de spinnen die je op deze twee bladzijden ziet hebben één punt gemeen : ze weven niet zoals de meeste die we kennen een net, zo'n meesterwerkje van bouwkunde. In plaats dat ze zich door de wind tussen twee takken laten wiegelen, wonen ze diep in de grond, ver van het daglicht, dan wel in het water van plassen. Links hiernaast zie je er twee en hun geweven, volkomen waterdichte cocon, die er wel heel anders uitziet dan het web van de openluchtspinnen. Het zijn twee WATERSPINNEN ; de bovenste vangt aan de oppervlakte in het haar op zijn poten microscopische luchtbelletjes, waarmee geleidelijk de klokvormige cocon onder aan de tekening gevuld wordt. Zo is er veilig beschut midden in het water een echte « duikerklok » aangebracht, waarin de waterspinnen rustig kunnen wonen, zich voortplanten en hun kroost grootbrengen. Laten we terloops aanstippen dat de waterspinnen geen kieuwen hebben en ademen zoals alle andere dieren die op het land leven. En dat kunnen ze uitstekend, zoals we gezien hebben, in hun vernuftige cocon. De vergaarde luchtvoorraad gaat vaak enkele weken mee. Het paren van deze spinnen is allermerkwaardigst. Zodra een mannetje een door een wijfje bewoonde « klok » heeft opgespoord, haast het zich er voor eigen rekening ook eentje te bouwen, niet ver uit de buurt. Dan weeft het tussen de twee onderwaterwoningen een soort van gang. En vervolgens verscheurt hij de wand van de cocon waarin zijn buurvrouw woont en begint de lucht uit beide cocons zich in de gang te vermengen. Dan volgt de ontmoeting van de aanstaande echtgenoten. Maar deze verloopt niet altijd zonder een geweldige herrie, waarin het mannetje, dat heel wat groter is, onveranderlijk als overwinnaar optreedt. De schade door de worsteling aan het luchthuis veroorzaakt wordt hersteld en alles is nu in gereedheid voor de ontvangst van het nageslacht. Zodra Moeder Waterspin eitjes heeft gelegd, omhult ze deze met een geweven cocon (je ziet dat al maken deze spinnen ook geen echte webben, ze niettemin uitstekende wevers zijn en vaak de kans krijgen hun talent in praktijk te brengen). De met eitjes gevulde cocon gaat naar het wateroppervlak terug en drijft daar nog geen week op het water. Weldra komen komen de kleine spinnetjes uit hun « schelp ». Zodra ze eruit zijn, duiken ze onder en zoeken de familieklok op. Een merkwaardigheid : als elk der waterspinnekinderen het ouderlijk huis verlaat om een eigen gezin te stichten, dan wordt het eerste belletje voor de nieuwe door hem geweven cocon altijd genomen uit de luchtvoorraad in het ouderlijk huis, niet aan de oppervlakte van het water !

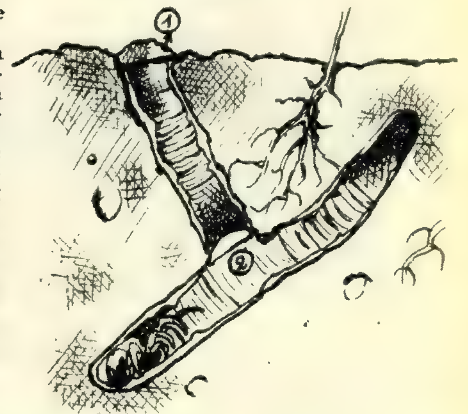
Hierboven van links naar rechts : de wonderlijke schoorsteen, 10 tot 15 cm hoog, (altijd geweven en voorzien van een deksel, die aan de buitenkant het hol in de vorm van een lange onderaardse loopgraaf, verlengt, toebehorende aan een soort van aardspin. Ook nu weer de vrucht van het genie van een spin die hoofdzakelijk onder de grond leeft : een met zorg geweven trechter, die er enigszins zijig uitziet. Ook deze trechter verlengt het hol van het dier. En tenslotte deze bol of cocon die zowel van binnen als van buiten gevuld is met familie van kleine spinnetjes, je zult hem misschien wel eens gezien hebben, midden in de zomer, niet ver van de grond, op korenvelden. Het is de woning van een spin die in onze streken thuis hoort en CHIRACANTHIUM heet.

Rechts hiernaast twee tekeningetjes die je een indruk kunnen geven van het vernuft der zg. « graafspinnen ». Boven de doorsnede van het hol van een Noordafrikaanse spin. Dit diertje, de LEPTOLEMA, begint met een betrekkelijk groot trechtervormig gat te graven, als het een huis bouwt. Min of meer loodrecht op een der wanden van dit soort van omgekeerde pyramide graaft het dan een soort van nauwe gang, die het werkelijke huis wordt. Waarom moet dat zo ingewikkeld gaan ? Omdat de leptolema bang is voor regen en vreest dat ze erdoor verrast zal worden en dan verdrinken zal in een hol dat onmiddellijk aan de oppervlakte zou ontstaan. Dank zij de speciale inrichting kan het regenwater de echte bol nu pas bereiken en het vullen nadat de bodem van de trechter bedekt is, waardoor ons dier meer tijd krijgt dan nodig is om te vluchten. Onder : een nieuwe doorsnede van een hol, een ingewikkeld en geperfectioneerd hol, bestaande uit een kamer en een voorkamer, waarvan de ingangen afgesloten worden door een gewezen dekseltje, dat op een doeltreffende manier het toevluchtsoord van de huisbewoner beschermt. Deze bewoner is een NEMESIA uit Zuid-Frankrijk.

1 en 2 : achter eenvolgens 1ste en 2de deksel. Onderaardse spinnen graven hun holen voornamelijk met hun cheliceren, die ledematen met haken die bij gelegenheid ook geduchte wapens kunnen vormen. Hun poten en hun kaaktasters nemen bijna geen deel aan het graven en dienen vooral om de werkman houvast te geven bij zijn werk of op hetsteengruis en de uitgegraven aarde weg te werpen.

Graafspinnen wonen bijna uitsluitend in warme landen. In Provence en Languedoc (en verder in Zuid-Frankrijk) komt een spin voor die LYCOSE wordt genoemd en beschouwd kan worden als het voorbeeld van een holbewonende spin. Maar haar hol is nog erg primitief en al is het wel met een soort van dunne zij bekleed, toch wordt het maar zelden door een soort van deksel gesloten, zoals dat meestal het geval is bij de dieren van dezelfde soort meer naar het zuiden. Deze soort van stoppen komen in twee vormen voor : het zijn of wel slechts teer geweven deksels die gewoon op de ingang van het hol rusten of ze bestaan uit verscheidene lagen van een mengsel van aarde en zijde en de bovenkant ziet er precies zo uit als het omliggende terrein, waardoor het nest volkomen verscholen ligt voor de blikken van de vijanden. Het binnenste heeft vrijwel altijd de vorm van een lange koker waarvan de muren met zijde zijn bedekt en die zowat 30 cm lang is. De inwoners liggen dikwijls aan de ingang op de loer om te jagen.

De CYCLOSOMA heeft een onderlichaam met een bijzonder hard oppervlak en ook een hol dat uit verschillende opeenvolgende kamers bestaat. Als een vijandelijke spin het dier thuis komt bestoken, dan blokkeert het de gang met zijn buik die tegen alle aanvallen bestand is. Zoals je op de tekening hiernaast kan zien gaat deze afweer voort tot in de laatste kamer. Dan geeft de aanvaller, die zijn laatste kruit verschoten heeft de strijd meestal op.

DE SPANNENDE VERHALEN VAN OOM WIM

POCAHON

IN 1606 KIEZEN 105 PIONIERS EEN AVONTURIER, KAPITEIN SMITH, TOT AANVOERDER EN STICHTEN JAMESTOWN, DE EERSTE ENGELSE NEDERZETTING IN DE NIEUWE WERELD. ZE MOETEN MOORDDADIGE GEVECHTEN LEVEREN TEGEN HET INDIANENOPPERHOOFD POWHATAN EN ZIJN STAMMEN. SMITH WORDT GEWOND EN MOET TERUG NAAR ENGELAND (1). EN IN 1610...

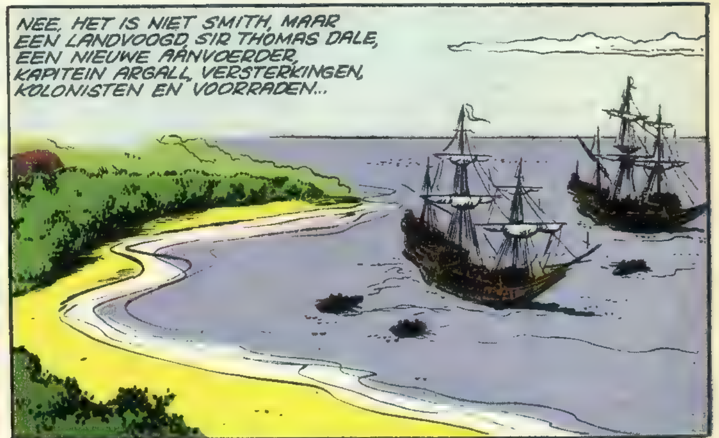
WE ZIJN NOG MAAR MET 15 GEVANGENEN IN DIT FORT EN MOETEN ONS MET RATTEN VOEDEN.

WE HEBBEN SMITH AL ERG GEMIST. SINDS HIJ WEG IS ZIJN WE DOOR DE INDIANEN, HONGERSNOOD EN EPIDEMIEËN LELIJK GEDUND.

'T IS MET JAMESTOWN GAUW AFGELOPEN!

(1) ZIE: GERED DOOR EEN PRINSES VAN 13 JAAR".

TAS IN ENGELAND

INDIANEN EN BLEEKGEZICHTEN VECHTEN DUS DOOR EN TWEE JAAR LATER...

WE KUNNEN DIE POWHATAN NOOIT TOT REDE BRENGEN, OF WE MOETEN ONS MEESTER MAKEN VAN IEMAND DIE HEM DIERBAAR IS EN DIE WE ALS GIJZELAAR HOUDEN.

HEEFT U WEL EENS VAN PRINSES POCAHONTAS GEHOORD?

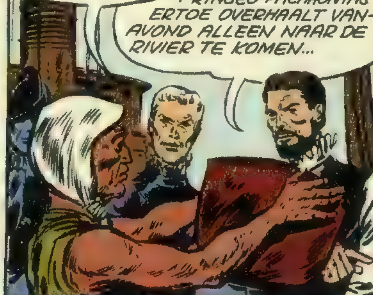
DAT IS DE JONGSTE DOCHTER VAN POWHATAN. IN 1606 IS ZE 13 JAAR. ZE HEEFT KAPITEIN SMITH'S HOOFD GERED EN HET PAS OPKOMENDE JAMESTOWN VOOR VERWOESTING BEHOED. NU IS ZE 19 EN WOONT NOG ALTIJD BIJ HAAR VADER.

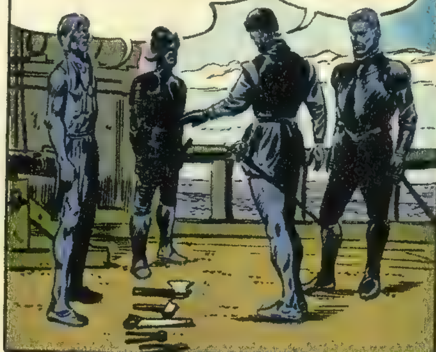
AAN HAAR DACHT IK JUIST. LATEN WE DE RIVIER OPVAREN EN HAAR EEN HINDERLAAG LEGGEN.

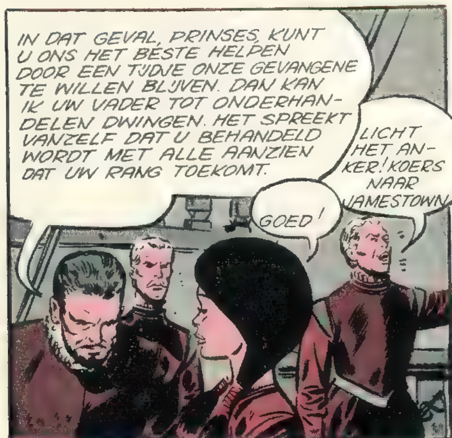

Vervolg →

DE SPANNENDE VERHALEN VAN OOM WIM

POCAHON

TAS IN ENGELAND

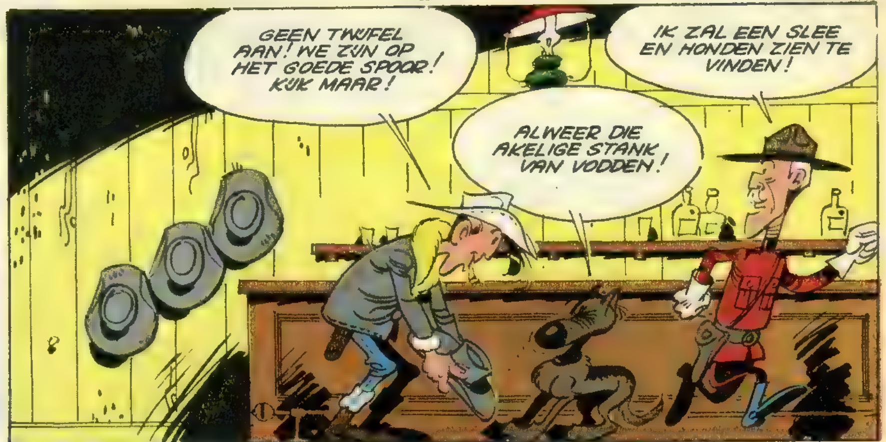

DE VOGELS ZIJN GEVLOGEN! EN IK WED OM MIJN PAARD EN MIJN LAARZEN DAT HET DE DALTONS ZIJN!

GEEN TWIJFEL AAN! WE ZIJN OP HET GOEDE SPOOR! KIJK MAAR!
ALWEER DIE AKELIGE STANK VAN VODDEN!
IK ZAL EEN SLEE EN HONDEN ZIEN TE VINDEN!

MAAR WAAROM MOETEN WIJ DIE SLEE VOORT-TREKKEN?
OMDAT WE GEEN TIJD HADDEN DE HONDEN IN TE SPANNEN!

MAAR WAAROM HEBBEN WE DAN DE SLEE GENOMEN?
MET EEN SLEE GAAT 'T VLUGGER DAN TE VOET!
NOGAL GLAD! ZIJ BEGRIJPEN NOOIT IETS!
34 A

IK HEB EEN SLEE GEVONDEN, LUCKY LUKE, MAAR NIET GENOEG HONDEN.
NIET GENOEG HONDEN?

EN NU IS HET UIT MET GRAPPEN MAKEN! DOE VOOR EEN KEER JE WERK!
ZEG EENS, IK DOE NIET MEE, HOOR!

HÉ, WAT WILLEN DIE LUI VAN ME?
GRRRR
GRRR

ZE ACHTERVOLGEN ME!...
DAT PAARDEWERK ZAL HEM GOED DOEN!
MORRIS & GOSCINNY

Daltons in de blizzard

De Daltons houden een café in Golden Glow, maar moeten weer eens vluchten voor Lucky Luke en Pendergast van de Bereden Politie.

Wordt vervolgd

Si vous êtes embarrassé !!!...

pour

La Rédaction de toutes Lettres

Demandes : d'emplois, de Réhabilitations

d'assistance judiciaire pour tous procès,

en dégrèvement ou réclamations d'impôts, en Naturalisations, de décorations

Bail, acte de société, contrats, testaments

Recours en grâces, plaintes, copies, etc...

...voyez l'

Ecrivain Public

Bureau ouvert de 9h à 12h - de 14h à 18h

Tél : PRO. 01-54

De vulpen heeft de ganzeveer vervangen... Maar in Parijs vind je nog een openbaar schrijver. Deze neemt, zoals zijn voorgangers in vroeger eeuwen, de taak op zich alle moeilijke epistels te schrijven.

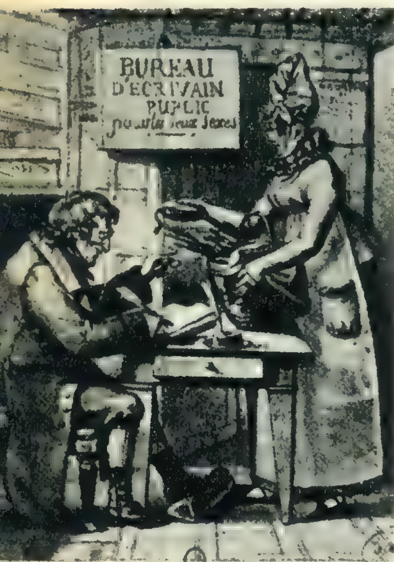
Kijk maar eens naar dit aanplakbiljet. Of het nu gaat om het zoeken van een baantje, om eerherstel, om gerechtelijke bijstand voor allerlei processen, om klachten, verzoek om belastingsontheffing, om naturalisatie of decoratie, om een huurcontract, een acte van oprichting van een onderneming, een contract of een testament, een gratieverzoek of een aanklacht... de openbare schrijver heeft een enorm ambtsgebied !

De laatste openbare schrijver te Parijs is een vrouw, Mme Faes. Ze heeft haar eigen huis en op haar postpapier kunnen we lezen dat haar voorvader, Marius Faes, de zaak in 1827 heeft opgericht en geridderd werd met het Legioen van Eer.

Op de schrijftafel van deze altijd druk bezette vrouw ligt de oude, heel sierlijke ganzepen nog altijd op de ereplaats. Maar de wit gelakte telefoon verraadt de overstelpende bedrijvigheid van Mme Faes... en bewijst tevens dat, al oefent de vrouw des huizes ontegenzeglijk een der oudste beroepen van de Franse hoofdstad uit, de werkmethoden in iets meer dan een eeuw wel heel sterk veranderd zijn !

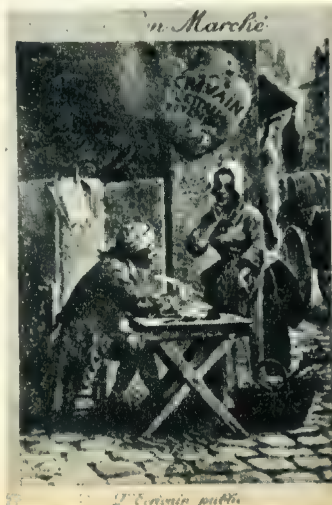

Aan een Excellentie schrijf je maar niet op dezelfde manier als aan je tante Amalia met Nieuwjaar. Het beroep van openbaar schrijver vindt ook nog in onze XXste eeuw zijn rechtvaardiging.

Hierboven een oude prent van een schrijver uit vroeger jaren in functie. Het beroep was zeer verbreid in een tijd toen de meeste burgers het lezen en schrijven niet machtig waren.

Een aantal schrijvers mochten hun eigen kantoortje hebben, anderen liepen een mogelijke klant op straat na of op de markt, zoals uit het oude plaatje hieronder blijkt...

Welk briefprobleem haar ook wordt voorgelegd, altijd vindt Mme Faes wel de passende bewoordingen in de doolhof van de wellevendheid in briefvormen.

Goed nieuws voor de jeugd!

BANANIA

spelen... leerrijk en vol spanning!

*U zult 1 **BANANIA-PUNT** vinden in elke doos van 250 gr.*

...en 16 punten geven recht op :

BOUWUITKNIPSELS (tegen 16 punten en 5 postzegels - *(briefport)*

Versterkt Kamp - Service Station - Vesting - Oerwoud - Dorpfeest - Station en Boerderij - Molen - Markt.

PRACHTIGE BEWEEGBARE UITKNIPSELS (tegen 16 punten en 7 postzegels *(briefport)*

DE GROTE RODEO : Beweegbare dieren - Postwagen uit de Far-West - Cow-boy pistolen.

DE MODELFABRIEK : Automatische deuren - Lopende band - Liften.

HET VLIEGTUIGSCHIP "ARROMANCHES" met zijn katapult die vliegtuigen wegslingert, en escorteschip.

DE KOERS NAAR DE MAAN.

de **"BANANIA-BIOSCOOP"** (tegen 16 punten en 7 postzegels - *(briefport)*

Met dit spel en een eenvoudige zaklamp kunt U verhalen van 20 gekleurde platen projecteren.

Bovendien vindt U op elke kartonnen doos prettige uitknipsels om uw spelen aan te vullen.

punten en postzegels (briefport) terug te zenden aan BANANIA Landbouwersstraat 27, Brussel

Bij het ontbijt en het vieruurtje NEEM **BANANIA**

S1

NEPAL 1955

Na een verkenning uitgevoerd in 1954, tracht een Franse expeditie geleid door Jean Franco, nabij de Everest een van de laatste onbetreden bergen, hoger dan 8.000 m, te bestijgen. Het basiskamp verheft zich op 6.400 m hoogte. De expeditie richt op 9 mei het V-kamp in. Op 15 mei bereiken twee mannen, Jean Cousy en een van de grootste Franse alpinisten het eerst de top : 8.470 m ! de hoogste spits ooit door een Franse expeditie bereikt. De held van deze onderneming heeft zijn bergavonturen verhaald in een prachtig werk : "Les Conquérants de l'Inutile" (de veroveraars van het nutteloze).

1° Over welke gebeurtenis gaat het?
2° Welke Franse kampioen betreft het?

Proef N° 12

Uit te knippen en zorgvuldig te bewaren.

NEEM DEEL AAN DE PRIJSKAMP

Damour

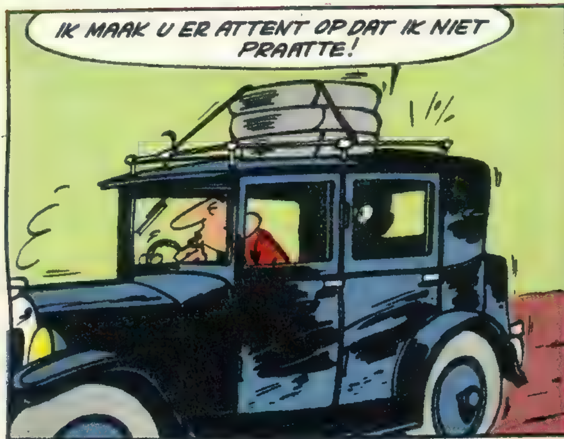
van CHOCO BN de echte

en u zult winnen...

- 3 WEKEN IN GRIEKENLAND!
- DE MOOISTE SNEEUWVAKANTIE!
- 6 DAGEN MET DE RONDE VAN FRANKRIJK!
- ***1.000 WINNAARS***

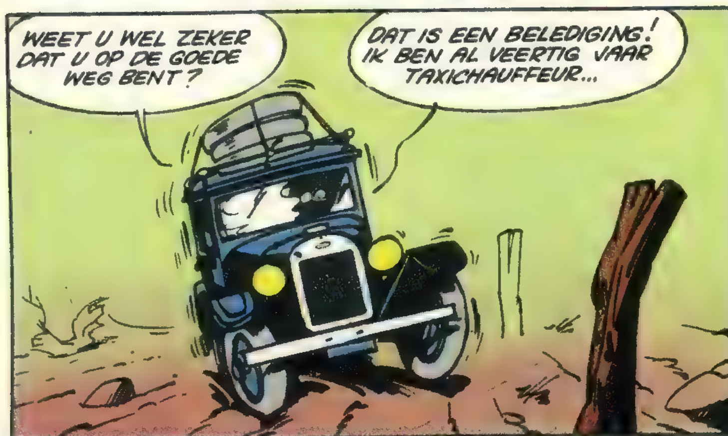
Opgepast! Laatste afbeelding van de prijskamp. De 12 proeven werden in dit blad afgedrukt van 29 maart tot 20 september. Het reglement verscheen op 22 maart. Het wordt toegezonden op verzoek, mits bijvoeging van een postzegel van 3 F.
Adres : Biscuits BN - Boîte Postale 15 - Nantes (L.-A.) Frankrijk.

le goûter tout prêt
CHOCO BN
biscuits fourrés au chocolat
NANTES

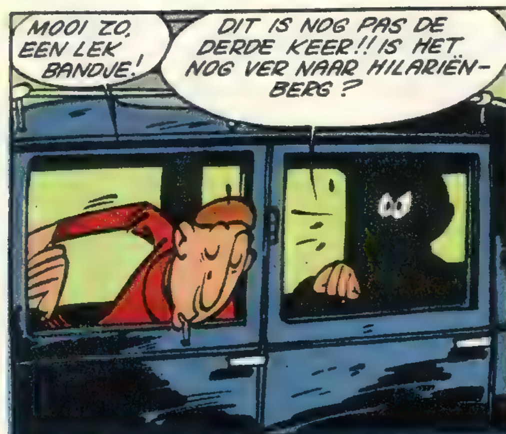

IK MAAK U ER ATTENT OP DAT IK NIET PRAATTE!

WEL... IK ZEI: DAT ZEG JE ZO, BIJ WIJZE VAN SPREKEN...

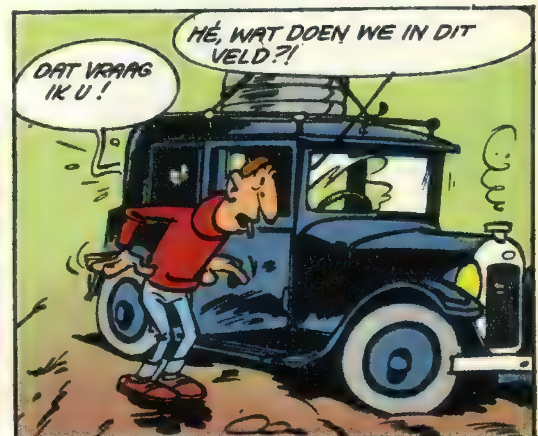

HET IS WAAR!! JE ZIET HOE LANGER HOE MINDER!

WEET U WEL ZEKER DAT U OP DE GOEDE WEG BENT?
DAT IS EEN BELEDIGING! IK BEN AL VEERTIG JAAR TAXICHAUFFEUR...

MIJN WAGEN EN IK KENNEN DEZE BUURT OP ONS...
BANG
23A

MOOI ZO, EEN LEK BANDJE!
DIT IS NOG PAS DE DERDE KEER!! IS HET NOG VER NAAR HILARIËNBERG?

NOG TWEE LEKKE BANDJES ONGEVEER... EVEN MAKEN!

HÉ, WAT DOEN WE IN DIT VELD?!
DAT VRAAG IK U!

TERWIJL IK ER EEN ANDER WIEL OPZET, BENT U MISSCHIEN ZO LIEF DE WEG TE ZOEKEN... ZE HEBBEN 'M ZEKER OMGELEGD. IK KEN 'M ANDERS OP MIJN DUIMPJE!

EN ALS IK 'M GEVONDEN HEB, WAT MOET IK DAN DOEN? OMROEPEN OVER DE RADIO?
NOU, HOOR, U BENT EEN OLIJKERD! EEN REUZE OLIJKERD!
23B

EEN ENQUETE VAN **GUUS SLIM**

Guus Slim zoekt naar het geheimzinnige spook dat de abdij der Rode Paters onveilig maakt. Hij weet nu dat het spook niet Vliegenvanger, de wethouder van Hilariënberg, is.

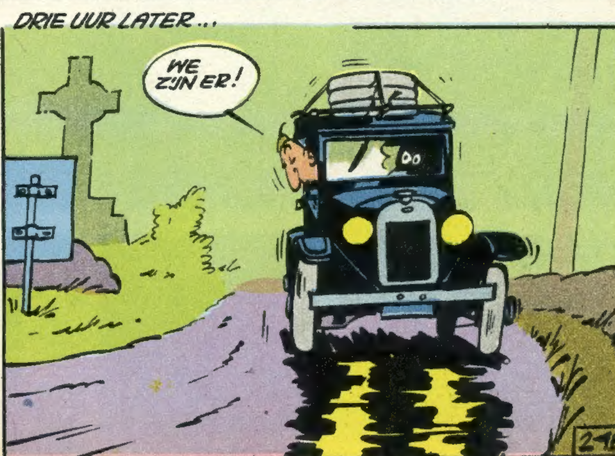

Wordt vervolgd

Waterman

1 Nieuw, de PANTA 3 : 2 kogelpennen en een potlood in een enkele WATERMAN, een blauwe kogel om te schrijven, een rode kogel om aan te tekenen, een zwart potlood om te tekenen, en steeds de WATERMAN-kwaliteit, de sierlijkheid van lijn, de volmaaktheid van werking.
Prijs : 195 Fr.

2 SUPER X PEN - De vulpen die zich vanzelf vult. « Hij vult zichzelf geheel alleen in enkele seconden. »
Kan geen vlekken maken.
Lekt niet in een vliegtuig.
Schrijft in alle posities.
Prijs : 120 en 150 Fr.

3

« De **Waterman** der Jongeren »

- Met de grootste vulling van de wereld.
- 7 kleuren vol jeugdigheid.
- Bedekte pen, iridium punt.

Model met inox pen : 140 Fr.
Model met gouden pen : 260 Fr.

4 TIP FLAIR - De laatst geboren van de WATERMAN kogelpennen.
Verchroomd model : 50 Fr.
Geplakeerd goud model : 125 Fr.

Algemeen agent voor België en Luxemburg (alleen in het groot) : N. V. JIF, 50, Antoon Dansaertstr., Brussel. Tel. 11.74.84

havas

1

2

4

Waterman

erkend voor schoolgebruik

ABONNEMENTEN OP ROBBEDOES

België : 1 jaar : 520 F ; 6 maanden : 260 F ; 3 maanden : 130 F.
Kongo : 1 jaar : 560 F ; 6 maanden : 280 F ; 3 maanden : 140 F.
Overige landen : 1 jaar : 570 F ; 6 maanden : 285 F ; 3 maanden : 143 F.
Nederland : 1 jaar : Fl 33,80 ; 6 maanden : Fl 16,90 ; 3 maanden : Fl 8,45.
Nieuw Guinea, Nederlandse Antillen, Indonesië en Suriname : 1 jaar : Fl 38 ; 6 maanden : Fl 19 ; 3 maanden : Fl 9,50.

Voor Nederland : gironummer 211714 van de Uitgeverij J. Dupuis, Laan van Meerdervoort 129, Den Haag. — Voor België : P.C.R. 3621.59 van de Uitgeverij J. Dupuis, Centrumgalerij, Blok 2, Brussel 1.

ROBBEDOES

BIEDT AAN

Robbedoes kan je nog van die leuke aanplakbiljetten leveren die je kamer zo opfleuren. Enthousiaste Robbedoeslezers kunnen het niet stellen zonder een slome Guust, een kwieke Robbedoes, een lakonieke Lucky Luke en een drukke Marsupilami.

De platen kosten 35 cent of 5 frank. Je kunt je bestelling doen door het bedrag over te maken op de postrekening van de Uitgeverij Dupuis (België : 3621.59 ; Nederland : 211714) en op het strookje te zetten welke tekening(en) je verlangt.

OPLOSSINGEN VAN BLADZ. 15

DAT IS PAS BILJARTEN !...

SPEL Nr. 1.

Wie wel eens aan biljarten gedaan heeft, weet dat een bal die tegen een band komt, in een bepaalde richting wordt teruggestoten. Mowgli mikt op bal B.

SPEL Nr. 2.

1. Bij het biljarten speelt men om beurten, terwijl we hier twee spelers zien die tegelijk stoten.
2. Een van hen houdt zijn keu achterstevoren.
3. Er zijn vier ballen i.p.v. drie.
4. De driehoek die de toeschouwer in zijn hand heeft, hoort niet bij dit spel.
5. De puntentelling is die van het tennissen.

SPEL Nr. 3.

En dan te bedenken dat het biljarten één van de vreedzaamste sporten schijnt te zijn !

EEN AVONTUUR VAN ROBBEDOES EN KWABBERNOOT DOOR Roba EN Franquin

ROBBEDOES EN DE MINIATUURTJES

KORTE INHOUD :

Meneer Stamper is binnengelopen bij de nieuwe fotograaf van Rommelgem. Hij vraagt naar een zekere Leo.

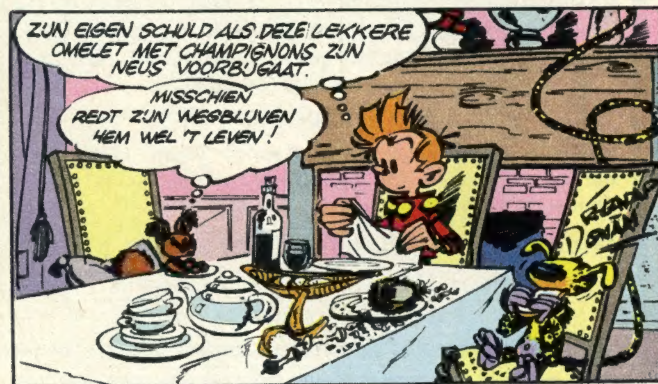

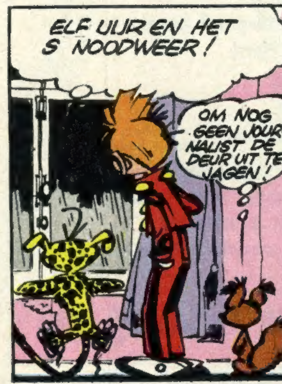

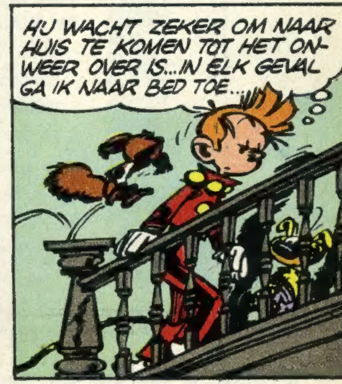

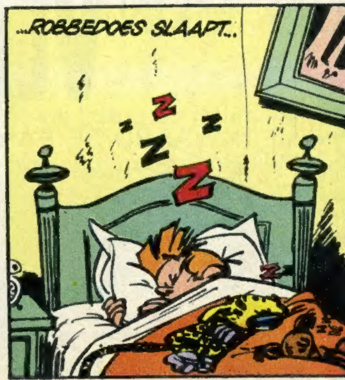

Wordt vervolgd

UITGEVERIJ J. DUPUIS, Zonen en Co. - Den Haag, Laan van Meerdervoort, 129
Brussel 1, Centrumgalerij, Blok 2